

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa

Kaina 10 ct.

Nr. 35

Pentadienis, Rugsėjo (September) 15, 1961, Toronto, Ontario

M E T A I XXX

Abi Pusės Tvirtina Karines Jėgas, Bet Tikimasi Susitarti dėl Berlyno

MASKVA. — Tarybų Sąjunga jau įvykdė keletą nuklinių eksplozijų. Bus bandomos raketos. Atliekami kiti militariniai pasirengimai. Lenkija taip pat pranešė, kad ji tvirtina savo jėgas. Tai atsakymas į Vakarų militarinius pasirengimus, į JAV nutarimą siųsti Europon dar 40,00 kariuomenės. Nežiūrint to, įsitempimas kiek sumažėjo. Darosi aišku, kad derybos dėl Berlyno įvyks.

Premjeras N. Chruščiovas pereitą sekmadienį pareiškė, kad Vokietijos klausimas bus išspręstas taikiu būdu.

"Drašinanti vilties spinduliai pasirodė", pasakė jis. Vakarų lyderiai pradeda artėti prie Tarybų Sąjungos požiūrių, kad Vokietijos klausimas gali būti išspręstas taikiu būdu.

Kennedis ir Macmillanas stovėję už pasitarimą, o dabar ir De Gaulle su Adenaueru palinkę prie tarimosi.

Popiežius Jonas taipgi atsisaukė į Vakarų ir Rytų lyderius, kad jie tartųsi dėl pašalinimo skirtumų pažiūrose ir užtikrinimo taikos.

Britanijoje ir kitose šalyse auga žmonių reikalavimai, kad nebūtų griebiamasi ginklo sprendžiant Berlyno klausimą. Londone demonstracija iš kelių tūkstančių reikalavo, kad nebūtų karo dėl Berlyno.

Popiežius savo atsisaukime sako, kad karas dabar su naujais ginklais padarytų dar daugiau žalos žmonėms. "Niekas nėra Berlyno proir turtui po visą pasaulį. blemoj, ko nebūtų galima išspręsti taikiomis derybomis", pareiškė keliems tūkstančiams londoniečių jų demonstracijos lyderis kanau-ninkas L. J. Collins.

Demonstracija buvo iššaukta, sakė jis, kad "painformavus mūsų vyriausybę ir TSRS ir JAV vyriausybės, kad mes nepriimsime karo dėl Berlyno ar kitų Vokietijos problemų idėjos", pasakė jis.

PARYŽIUS. — Iš pareigų atleisti 157 policininkai, kaip nepatikimi.

Vilniaus bandomojoje pluošto gaminių gamykloje pradėjo veikti nauja pusiau-automatinė technologinė linija, kuri gamina iš medžio atliekų kietas plokštes. Šios plokštės bus plačiai naudojamos baldų gamyboje, o taip pat statybose. Naują technologinę liniją specialių pu

pagalba valdo tik du operatoriai. Pilnai įsisavinus kietų plokščių gamybą, nuo linijos beveik kas minutė bus nuimama nauja plokštė.

Nuotraukoje matome naują technologinę liniją. Prie linijos valdymo pulto operatorius M. Sabinas.

Suėmė Armijos Vadus Kaip Suokalbininkus

PARYŽIUS. — Vidaus reikalų ministras Paul Frey pranešė, kad tarp suimtųjų, kurie suokalbiavo nužudyti prezidentą De Gaulle, yra aukštųjų žmonių, jų tarpe ir militaristų.

Iš militaristų suimtas komandantas Herve le Barbier de Blignieres, buvęs generolo Paul Vanuxem štabo viršininkas.

Anksčiau buvo suimtas generolas Vanuxem.

Visi suokalbininkai priklauso prie slaptos dešiniųjų organizacijos, norinčios iššaukti krizį Francijoje nužudant prezidentą ir tokiu būdu sutrukdyti valdžios planus dėl Alžirijos.

Tūlas M. Vilmandy prisipažino padėjęs bombą, kuri

Uraganas "Carla" Išvijo Daug Žmonių

GALVESTON. — Uraganas "Carla", besiardindamas prie Texas ir Louisianos valstijų iš Meksikos įlankos, išvijo iš namų šimtus tūkstančių minėtų valstijų gyventojų.

Vėjas siautė 173 mylių per valandą greičiu ir sukėlė tokias dideles įlankos bangas, kad užliejo didelius plotus įlankos pakraščiuje. Pakrančių gyvenvietės buvo apsemtos vandeniu iki trijų pėdų.

Šiuo tarpu galutinų davi-nių apie uraganą negalima duoti, nes dar nežinia, kaip ilgai jis siaus ir kur jis užsibaigs. Nuostoliai gali būti labai dideli.

galėjo nužudyti prezidentą De Gaulle.

Bernal Kaltina Vakarus Už Įsitempimo Didėjimą

LONDON, Anglija. — J. D. Bernal, F. R. S., Pasaulinės Taikos Tarybos Vykdančiojo Komiteto pirmininkas, išleido sekretį pareiškimą:

Taikos mylėtojai po visą pasaulį labai apgailėstaus, kad Tarybinė vyriausybė, kad ir labai nenoriai, rado reikalingu atnaujinti nuklinių ginklų bandymą. Tačiau šis nutarimas nėra viskas: jis pabrėžia rimtumą situacijos, prieš ką Pasaulinė Taikos Taryba įspėjo pakartotinai.

Nutarimas išskyla kaip pasėkmė nuolatinio bandymo iš vienos pusės traktuoti politinius ir derybinius pasiūlymus grumojimais jėga. Atsakomybė už tai guli ant tų, kurie, nuolatos liežuviais pritardami principui derybų dėl Berlyno klausimo išsprendimo, iki šiol atsakinėjo į Tarybų Sąjungos pasiūlymą sudaryti taikos sutartį su dviem Vokietijom tikrai didindami militarinius pasirengimus. Tiesą sakant, šie NATO jėgų pasirengimai dėl nuklinio karo paskutiniaisiais mėnesiais bauginančiai padidėjo. Išsklaidymas Polaris submarinų, padauginimas atominų bazių svetimosioje žemėje, o virš visko, sutvirtinimas Vakarų Vokietijos jėgų ir artima integracija su nuklinėmis NATO jėgomis, aiškiai rodo į aštrų karo pavojų.

Suspendavimas nuklinių bandymų, sulaukymas nuodijimo atmosferos, buvo didelis žmonijos atsieikimas ir negalime lengvai jį užmiršti. Jų atnaujinimas iššauks didelį nusivylimą ir susirūpinimą visose šalyse. Tačiau, kritika iš politiniai - militarinių - politinių ratelių, kurie ištisus mėnesius viešai reikalavo laisvų rankų bandymams, ar iš vyriausybių, turinčių sąjungą su Francija, niekad neprotestavusių prieš jos nuklinius bandymus, yra gryna veidmainystė.

Pasaulinė Taikos Taryba nuolatos kovojo prieš gamybą ir bandymus nuklinių ginklų. Ji tebėra visiškai priešinga jiems. Tačiau, vie-nintelis sėkmingas būdas atsieikti to tikslo dabartinėj

augančio tarptautinio įsitempimo fazėje, yra atkūrimas sąlygų dėl taikių diskusijų. Neprileidimas karo dėl Berlyno palieka pačiu svarbiausiu ir ūmiausiu uždaviniu visiems taikos rėmėjams pasaulyje. Jie turi reikalauti tuojuos pradėti derybas aukščiausiam lygyje, kurios privestų prie taikos išsprendimo taikos su abiem Vokietijom, apsaugojant teisėtus Vakarinio Berlyno žmonių interesus. Tokiu būdu jie gali užtikrinti Europos taiką ir padaryti galą grumojimui nuklinio gaisro, kuris būtų pražūtingu šimtams milijonų žmonių. Tas nutiestų kelią prie greito atnaujinimo derybų, nuoširdžio atmosferoj ir su perspektyvomis pasisekimo, dėl pilno kontroliuojamo nusiginklavimo, ir antru kartu sulaikymo nuklinių bandymų, kol jie bus visai panaikinti visiems laikams.

Dabar laikas visiems, kurie nori išgelbėti taiką, išjudinti visus tuos, kurie iki šiol buvo apatiški ir nutolę, kad padėtų didžiausias pastangas ir parodytų, kad laimės ne atominė mirtis, žmonių valia už gyvenimą.

Pirmininko kabinetas, Pasaulinės Taikos Taryba, 94 Charlotte St. London W 1.

Gal Jie Turi Gerą Pagrindą

OTTAWA. — Kada parlamentas pradėjo debatus užsienio klausimais, iš 265 atstovų buvo vos 90. Tokiu būdu, parlamento nariai parodė, kad jie mažai paiso tokių debatų.

O gal jie nebuvo posėdyje todėl, kad tokie debatai mažai ką reiškia. Vyriausybė visuomet elgiasi taip, kaip Jungtinės Valstijos elgiasi, debatai ar ne debatai.

Ir dabar. Kai tik Jungtinės Valstijos paskelbė mobilizaciją karių, Diefenbakeris taipgi paskelbė, kad didins armiją 15,000.

Iš Kanados Gyvenimo

Ontarijos teismas padarė sprendimą, kad nikelio kasėjų unijos Sudburio lokalo salė, dokumentai ir finansai būtų sugrąžinti lokalo valdybos žinion.

Teismas surado centralinės vadovybės akcijoje netikslumų.

Ar centriniai organai duos apeliaciją ar ne, dabar nežinia. Aišku tik tas, kad lokalo vadovai griebis naujos akcijos perdavimui lokalo plieno darbininkų unijai.

Klausimas tikrai lieka, kaip į tai žiūrės nariai. Ši unijos ardymo darba, kaip matyti, palaiko mažuma, didžiama narių nepritaria unijos draskymui. Ir koks skirtumas bus darbininkams, jeigu skyrius bus prijungtas prie kitos unijos?

Valstybės kontroliuojama Canadian Broadcasting Corporation, sutrumpintai CBC, susiduria su sunkumais. Konservatų valdžiai leidus steigti privatiškas televizijos stotis šale visuomeniškų, atsirado didelė kompeticija.

Kompeticija, žinoma, būtų sąveikas dalykas, bet šiame atsitikime ji reiškia pinigus — žmonių pinigus, kadangi CBC yra išlaikoma valstybės, kurios išdą turi pripildyti žmonės taksais.

Daugelyje miestų CBC turi po dvi stotis. Eina gandai, kad bus reorganizacija, du tinklai suliejami į vieną.

Gydytojai kelia balsą, kad būtų leidžiama praktikuoti abortus plačiau, negu dabar įstatymai leidžia.

Tarp kitko, jie nurodo, kad turėtų būti leista daryti abortus merginoms ir moterims, kurios tampa nėščios iš priezasties išžaginimų, kurie pastaruoju metu labai dažni atsitikimais.

Bet dvasiškija, kaip ir visur kitur, šaukia, kad abortai yra nemoralus dalykas. Jai visai nesvarbu, ar motina nori to vaiko ar ne.

Dvasiškijos nusistatymas remiamas dievo įsakymu: "Neužmušk!" Bet dvasiškija laimina kareivius, kada jie eina į karą. Praėjusiame kare buvo užmušta dešimtys milijonų žmonių.

Keisti tie dvasiškiai, ar ne?

Civilinio "apsigynimo" vadeivos vis kalba apie organizavimą to "apsigynimo". Visoki siūlymai pilasi iš jų burnų. Tik labai maža naudos iš to.

Kanados armijos apskaičiavimu, jeigu pavyzdžiui, Toronte eksploduotų nuklinė bomba Bathurst ir Bloor gatvių sankryžoj, tai 410,000

žmonių būtų užmušta, 133,000 sužeista ir 106,000 užgriūti sugriautuose pastatuose. Viso nuostolių būtų 649,000. Tai beveik pusė metropolio žmonių.

Kaip matome, sužeistų būtų 133,000, o užgriūtų 106,000. Gelbėjimui pagalbos reikalingų būtų atsiūsta kariuomenė iš lauko. Bet jai reiktų 20,000 vietinių, išlavintų tam tikslui. Bet kiek tokių liktų gyvų po tokios atakos.

Reikia juk neužmiršti, kad jeigu jau pasaulis prieitų prie tokio pamisimo ir kariuotė nuklinėmis bombomis, tai ant Toronto kristų ne viena bomba, o dvi ar bent kelios. Ką tuomet darytų tie "gynėjai"?

Nežiūrint to, tie "gynėjai" nesima jokių žygių, kad tai-

ką išsaugojus. Girdi, tai ne jų reikalas.

Skautų vykdomasis komitetas patvarkė, kad taip vadinamos tautinės skautų grupės, daugiausiai jų tarpe pabėgėlių skautai, arba įsijungtų į Kanados grupes ar likviduotųsi.

Bėglių organizacijos kelia dėl to didelį triukšmą.
Kanadietis

Bažnytininkai Buvo Surengę Demonstraciją

HAVANA. — Dvasininkai bažnytinę procesiją buvo pavertę į demonstraciją prieš Kastro vyriausybę. Demonstrantai staiga buvo pasileidę linkui valdžios rūmų, bet buvo sulaikyti.

Nežiūrint policijos, apie 300 buvo pasiekę prezidento rūmus, bet policija prikalbėjo juos grįžti namo.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos
Centro Komitetas išleido
Kanados lietuvių Palantos parašytų
Eilėraščių Rinkinį

Minčių Trupiniai

Leidinyje telpa apie 80 eilėraščių, parašytų iš Kanados darbo žmonių bei lietuvių emigrantų gyvenimo. Knygute 80 puslapių. Kaina 75 centai.

Platintojams, užsisakantiems 5 egzempliorius ar daugiau, skaitomė po 50 centų.

Užsakymus prašome siųsti:

K. L. L. D. Centro Komitetas
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Amerikoje

1. LIETUVA ŠIANDIEN — tai nedidelė knyga puspuslapiais, bet baltai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybe nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas; pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šitą knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLISKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. ŠIRDIES RŪMAI — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol. spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
4. ŠLIUPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS ŠEŠELIAI — nuogojo gyvenimo vaizdai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba į Lietuvą. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

Centro Komiteto Įsteigtas Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, Ont.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri grąžinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugrąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

CIAUSKUTĖ. R. Nuris Giuntekinas. Romanas. Knyga 488 puslapių. Knygyne Nr. 569.

BALTASIS STEBOKLAS. N. Tichonovas. Apysaka. Knyga 298 puslapių. Knygyne Nr. 570.

PONAS PICEKAS. Anatolijus Gidašas. Romanas. Knyga 760 puslapių. Knygyne Nr. 571.

TITANAS. T. Dreizeris. Apysaka, Knyga 672 puslapių. Knygyne Nr. 572.

BRONZOS PAUKŠTIS. A. Rybakovas. Apysaka, Knyga 300 puslapių. Knygyne Nr. 573.

PATARLĖS IR PRIEZODŽIAI. Knyga 480 puslapių. Knygyne Nr. 574.

GIMIMO DIENA. A. Venclova. Romanas. Knyga 620 puslapių. Knygyne Nr. 575.

SUNKIAUSIAS MENAS. M. Sluckis. Literatūrinės pastabos. Knyga 324 pusl. Knygyne Nr. 576.

DAINOS ŽEMAIČIŲ. Surinktos Sim. Stanevičiaus. Knyga 224 pusl. Knygyne Nr. 577.

STEBUKLINGOSIOS NILSO KELIONES. Selma Lagerlef. Knyga 736 puslapių. Knygyne Nr. 578.

STROGOVAI. M. Markovas. Romanas. Knyga 796 puslapių. Knygyne Nr. 579 ir Nr. 585.

JAUSMŲ UGDYMAS. Gus. Floberas. Vieno Jaunuolio istorija. Knyga 572 puslapių. Knygyne Nr. 580.

VAIKYSTĖ — PAAUGLIO METAI — JAUNYSTĖ. L. Tolstojus. Knyga 436 puslapių. Knygyne Nr. 581.

BROLIAI JERSOVAI. V. Kočetovas. Romanas. Knyga 656 puslapių. Knygyne Nr. 582.

TEHERANAS. S. Sevuncas. I dalis. Romanas — Irano Naktis. Knyga 528 puslapių. Knygyne Nr. 583.

Antra dalis. Romanas — Prieš Auštant. Knyga 580 puslapių. Knygyne Nr. 584.

DEIMANTŲ GROBIKAI. L. Busenaras. Romanas. Knyga 520 puslapių. Knygyne Nr. 586.

N. GOGOLIO RASTAI. Pirmas tomas. Biografija ir veikalas "Vakarai Viensėdyje Prie Dikankos". Knyga 356 puslapių. Knygyne Nr. 587.

Antras tomas. Apysakos. Knyga 308 puslapių. Knygyne Nr. 588.

Trečias tomas. Apysakos. Knyga 292 puslapių. Knygyne Nr. 589.

Ketvirtas tomas. Komedijs — Revizorius. Knyga 342 puslapių. Knygyne Nr. 590.

Penktas tomas. Poema — Mirusios sielos. Knyga 454 puslapių. Knygyne Nr. 591.

ATSIMINIMAI IR DABARTIS. L. Prūseika. Knyga 228 puslapių. Knygyne Nr. 592.

GYVENIMO ŽINGSNIAI. J. Gaisrys. Apysakos. Knyga 248 puslapių. Knygyne Nr. 593.

NEPAPRASTI SEVOS NUOTYKIAI. A. Aleksinas. Jaunamečiams apysakaitės. Knyga 216 puslapių. Knygyne Nr. 594.

PELENAI IR DEIMANTAS. J. Andzejevskis. Apysaka. Knyga 366 puslapių. Knygyne Nr. 595.

RAMI GATVĖ. L. Karelinas. Apysaka. Knyga 216 puslapių. Knygyne Nr. 596.

SUTEMOS. Chen Ser Ja. Romanas. Knyga 228 puslapių. Knygyne Nr. 597.

TARYBŲ LIETUVOJ

Nauji Mokslo Kandidatai

VILNIUS. — Neseniai Vilniaus Valstybinio V. Kapuskio vardo universiteto taryba apsvartė fakultetų tarybose apgintas kandidatines disertacijas ir dylikai aukštųjų mokyklų, mokslo tyrimo įstaigų, liaudies ūkio darbuotojų pripažino mokslų kandidatų laispius. Istorijos mokslų kandidato laipsnis suteiktas Partijos istorijos instituto prie Lietuvos KP Centro Komiteto direktoriui docentui R. Šarmaičiui - Romaičiui už spaudoje paskelbtus mokslinius darbus Lietuvos KP istorijos klausimais "Lietuvos Komunistų partijos susikūrimas ir jos bolševizavimas (1918-1924 metais)". Filologijos mokslų kandidato laipsnis pripažintas universiteto istorijos - filologijos fakulteto prodekanui E. Frolovui už darbą apie devyniolikto amžiaus pradžios Vilniaus klasiikinės filologijos mokyklą ir jos atstovus. Baisogalos Gvulininkystės instituto mokslinė bendradarbiė G. Timukienė disertaciniame darbe išnagrino kobalto priedo pašarę įtaką Lietuvos baltųjų veislės kiaulių vystymuisi.

Šiais metais universiteto taryba mokslų kandidato laispius jau suteikė 32 žmo-

Čekų Kompozitoriai Apie Lietuvius Muziką

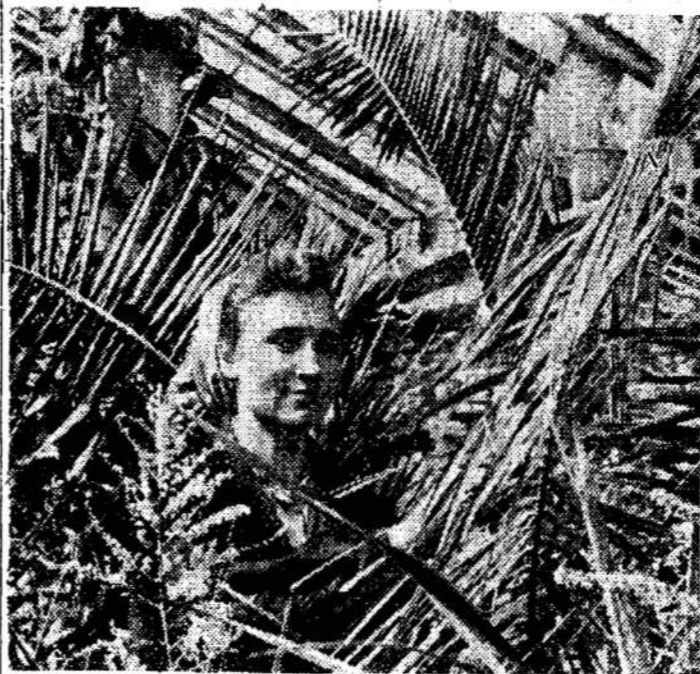
VILNIUS. — Tris dienas viešėjo Lietuvoje čekų kompozitoriai Liubomiras Železnas ir Františekas Kovaržičekas.

Prieš išvykdam, jie papasakojo savo įspūdžius apie Lietuvos muzikinį gyvenimą. Pažymėjęs bendrą lietuvių muzikos pakilimą, Liubomiras Železnas pabrėžė, kad respublikos muzikai, ypač jaunieji kompozitoriai, turi aukštą techninį paruošimą.

Svečiai iš Čekoslovakijos labai gerai įvertino Vytauto Laurušo simfoninės poemos "Audronaša" instrumentuotę, jos temos vientisumą, o Rimvydo Žigaičio sonatiną fortepijonui ketina įtraukti į kamerinių koncertų, rengiamų trečiadieniais Čekoslovakijos kompozitorių klube, programą.

Vokalinės komisijos prie Čekoslovakijos kompozitorių sąjungos pirmininkas Františekas Kovaržičekas susitarė su chormeisteriu Adolfu Krogertu keistis vokaliniais kūrinių. Numatoma, kad gastroliū į Čekoslovakiją išvyks Valstybinis nusipelnęs choras, o Lietuvą aplankys Moravijos mokytojų choras.

Čekų kompozitoriai pasirodė žiūrovams per televiziją.

Čia amžinai pavasaris. Ląpoja puikuoliai fikusai, stiebiasi krūmingos hortenzijos, malonų aromatą skleidžia ciklomenas ir baltos kaip sniegas kalijos. Kol Vilniaus aikštėse ir skveruose pavaršis dar tik želdina žaliąjį rūbą, miesto apželdinimo gėlynuose jau ruošiamasi "evakuacijai". Milijonas gėlių, išaugintų šiltnamiuose, perke-

liama į miestą. Puikūs gėlynu audiniai, kaip visada, puošia Lenino, Černiachovskio, Petro Cvirkos, Gedimino ir stoties aikštes, gatves, kiemų darželius.

Nuotraukoje: miesto apželdinimo tresto šiltnamių kombinato gėlininkė Irena Sinkevičiūtė parenka gėles miesto papuošimui.

Kandidatas Lenininei Premijai Gaut

KAUNAS. — Antanas Žmuidzinavičius, kaip talentingas dailininkas, gerai žinomas ne tik mūsų respublikoje, bet ir šalyje bei užsienyje. Jo darbai eksponuojami įvairiose parodose jau išstisus 60 metų, o pačiam dailininkui šį rudenį sukaks 85-eri.

Dailininko teptukui priklausau daugiau kaip 2,000 portreto ir peizažo kūrinių. A. Žmuidzinavičius apdovanojamas Darbo Raudonosios Vėliavos ordinu, jam suteikti nusipelnusio meno veikėjo ir TSRS liaudies dailininko garbės vardai. Jis — Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas.

Kauno Politechnikos instituto mokslinė taryba vieninai pritarė priimtam Dailininkų sąjungos nutarimui — pasiūlyti Politechnikos instituto profesoriaus Antano Žmuidzinavičiaus kandidatūrą Lenininei premijai 1962 m. gauti už jo dailės kūrinių rinkinį "Tarybų Lietuva mano kūriniuose".

PLECIAMAS LIETUVOS PAVILJONAS MASKVOJE

VILNIUS. — Atcinančiais metais numatyta žymiai išplėsti mūsų respublikos paviljono ekspozicinį plotą TSRS liaudies ūkio laimėjimų parodoje Maskvoje. Prie paviljono bus pastatyta didelė vasaros tipo salė.

Išplėtus ekspozicinį paviljono plotą, parodoje galima bus plačiai pademonstruoti,

Nuotraukos Dydis -- Keli Metrai

KAUNAS. — Pereitais metais Lietuvos TSR jubiliejinės Liaud. ūkio laimėjimų parodos lankytojai žavėjosi didžiulėmis nuotraukomis. Tokio dydžio nuotraukas teko didinti net Maskvoje.

Neseniai Lietuvos TSR Tekstilės pramonės mokslinis tyrimo institutas gavo galingą didintuvą "Herkuless". Tai Čekoslovakijos optikos pramonės gamintojų dovana. Nauju didintuvu bus galima daryti didžiules kelių metrų didumo fotonuotraukas. Aparatas įdomus dar ir tuo, kad jis gali dirbti tiek horizontalioje, tiek vertikaliuoje padėtyje.

Naująjį aparatą įsisavina instituto laboratorijos vedėjas V. Ajauskas. Dabar mokslininkai galės gauti daug kartų padidintas nors ir mažiausių pluoštų nuotraukas.

Nauja Paroda

KAUNAS. — M. K. Čiurlionio vardo dailės muziejuje atidaryta Vakarų Europos senosios tapybos ir amžiaus pradžios belgų dailės kūrinių paroda. Senajai italų tapybai atstovauja tokie žymūs dai-

likai, kaip vystosi Lietuvos TSR pramonė, žemės ūkis, mokslas ir kultūra.

Respublikos Statybos ministerijos projektuotojai jau pradėjo ruošti paviljono priestato techninę dokumentaciją.

lininkai, kaip Karači, Kordžio, Manijasko, Tiepolo, Kanaletto, Prokačini ir kiti.

Flamandų ir olandų tapytojų salėje eksponuojami įžymaus dailininko Rubenso darbai, Reisdalio, Breigelio, Tenirso, Bramerio, Snaiderso kūriniai. Be to, eksponuojami prancūzų bei ispanų dailininkų, kaip Koro, Žeriko, Riberos ir kitų, kūriniai.

Naujoji paroda vertinga ir įdomi, turi didelę auklėjimo reikšmę. Ji akivaizdžiai supažindina su įvairiomis senosios tapybos srovėmis, mokyklomis, atskirais dailininkais, ugdo estetinį skonį.

Žuvies Produktai

Eksportuojami į Užsienį

KLAIPEDA. — Žuvies konservų fabrikas išsiuntė į Čekoslovakiją 93,000 dežučių konservų. Neseniai įmonė gavo naujų užsakymų — pagaminti 200,000 dežučių konservų Kubai. Lietuvoje pagaminti žuvies produktai eksportuojami taip pat į Lenkiją, Bulgariją, Rumuniją, Vokietijos Demokratinę Respubliką.

Šiomet į Lenkiją ir Čekoslovakiją jau išsiųsta daugiau kaip 1,600 tonų silklių.

VILNIUS. — Lietuvos TSR Ministrų Taryba patvirtino projektinę užduotį troleibuso linijoms ir būtinoms šiai transporto rūšiai įrengimams statyti Kauno mieste.

Trasos nusities per gyvenamuosius ir pramonės kvartalus, suris centrinę miesto dalį su respublikinės klinikos rajonu ir darbo žmonių poilsio zona — Panemunė. Bendras linijų ilgis sieks 10,7 kilometro.

Pirmos eilės statybą numatoma pradėti sekanciais metais.

Respublikinių mokytojų namų meno saviveiklos kolektyvas pastatė operą-poemą "Gražina".

Pagrindinius vaidmenis atlieka: kunigaikštienė Gražina — Lietuvos televizijos darbuotojos J. Ušinskaitė ir J. Bliujutė, ekonomistė J. Černiauskaitė; kunigaikštis Liutauras — dailininkas S. Krasauskas ir baletų solis-

tas RTFSR nusipelnęs artistas C. Zebrauskas; Rimvydas — mokytojas J. Knystauskas ir spaustuovės darbininkas M. Zembžickis ir kiti.

Nuotraukoje: scena iš spektaklio. Kunigaikštienė Gražina — Lietuvos televizijos darbuotoja J. Ušinskaitė, Rimvydas — mokytojas J. Knystauskas.

Į Klaipėdą užsuka laivas su Kubos vėliava. Jie atgabeną cukraus pusfabrikatą, o išsiveža kai kurias mūsų pramonės prekes, maisto konservus.

Nuotraukoje: Kubos laivas "Las Viljas" Klaipėdos uoste.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

KAME JIEMS "DIDŽIAUSIAS PAVOJUS"

Visa žmonija susirūpinusi dėl galimo karo, bet amerikiečiams (žinoma, ne visiems) didžiausias rūpestis, kad Europos žmonės nesiryžta mirti už Berlyną. Ir jie, per savo korespondentus, pasako tai viešai.

New York Times korespondentas Paryžiuje, Robert C. Dotty, štai kaip verkšlena apie tą "pavojų" Vakarų Europoje:

"Pagrindiniu pavojumi dabar Vakarų Europoje, daugelio stebėtojų akimis žiūrint, yra visuomenės opinijos neužtenkamas parengimas remti karo pavojų ginant Vakarų interesus Berlyne ir Vokietijoje".

Taigi, "pavojus", kad žmonės neprirengti rizikuoti savo galva dėl Vakarų militaristų interesų Berlyne ir Vokietijoje.

Toliau jis rašo:

"Nepaisant nenuolaidaus prezidento De Gaulle nusištatymo išlaikyti Vakarų teises Berlyne ir priešintis deryboms tokiomis sąlygomis, kurias Chruščiovas siūlo, tikėtai 9 procentai francūzų, apklausių per visuomenės opinijos tyrinėjimą, pasakė, kad gynimas esamos padėties Vakariniame Berlyne vertas rizikuoti pasauliniu karu".

"Niekur Vakarų Europoje vyriausybės ir individualiai nesirūpina statymu visuomeniškų ir privatiškų slėptuvių, kaip kad yra daroma Jungtinėse Valstijose".

"Niekur Vakarų Europoje — išskyrus Vakarų Vokietiją — nebuvo viešo paskelbimo planų šaukti rezervistus, kaip kad yra daroma Jungtinėse Valstijose..."

"Daugelis europiečių nebetiki, kad karas galimas nuklinių ginklų gadynėj..."

Kaip amerikiečiai nesistengia sukelti karinę isteriją pasaulyje, žmonės nenustoja proto. Jie galvoja, kad reikia ir galima susitarti dėl Berlyno ir kitų vietų. Francijoje, pavyzdžiui, net 62 procentai mano, kad susitarimas galimas.

PAGIRTINOS PASTANGOS

Belgrade, Jugoslavijoje, atsibuvusi taip vadinamų nepriklausomųjų (neįeinančių į jokių militariškus blokus) valstybių konferencija priėmė tarimą ir pasiuntė delegacijas pas Chruščiovą ir Kennedį su apeliacija, kad šie susitiktų ir pasitartų tikslu išvengti naujo pasaulinio karo. Tai labai pagirtinas žygis.

Konferencijoje dalyvavo 25 valstybių aukštieji pareigūnai. Jų tarpe buvo Indijos premjeras Nehru, Indonezijos prezidentas Sukarno, Jungtinės Arabų Respublikos prezidentas Nasseris ir kiti gerai žinomi. Jie nebuvo vienos minties daugeliu klausimų, bet jie visi sutiko taikos išlaikymo klausimu. Jie visi pasisakė prieš kolonialistus, nenorinčius duoti laisvės kolonijų žmonėms.

Šios valstybės atstovauja šimtus milijonų žmonių. Jų balsas negali būti ignoruojamas.

JIE NETOLERUOTŲ

Jeigu pusę Washingtono valdytų Jungtinių Valstijų komunistai, o šale jų būtų bent 15,000 Tarybų Sąjungos kariuomenės, tai amerikiečiai plaukus nusirautų iš desperacijos. Jie greičiausiai neleistų tokiai padėčiai ilgai egzistuoti.

Bet dabar jie gatavi sukurti atominį karą, norėdami palaikyti tokią situaciją Berlyne.

Jeigu ne šaltas karas, jeigu ne išlaukinės pastangos palaikyti Berlyne šaltą karą, tenai būtų daug ramiau. Nereikėtų nei jokių sienų. Pasaulis nedrebėtų dėl naujo karo pavojaus.

Atrodo, kad laikui bėgant patiems Vakarinio Berlyno žmonėms nusibos tokia "globa". Tiesa, kol kas jie šį tą laimi, nes šaltojo karo kurstytojai priversti gerintis jiems. Bet ir tam ateis galas.

AMŽIUS

Nikolajus Gribačiovas

Pranoko mokslas jau stebuklų sritį,
Atominiai žirgai pirmyn šuoliuoja, —
Ir mūsų planeta atrodo mums mažytė,
Dėlne ji tilps — taip nejuociom galvoji...

Ir kiekvienam bus iš namų regėti,
Vos elektronų išlydžiui nušvitus,
Kaip dega saulėj dykuma smėlėta,
Kaip juda Arktikoj ledynų lytys,

Kaip šviečia nematyti dar žvaigždynai,
Kaip virpa tolimieji okeanai,
Kaip skrieja raketa dangaus žydrynėn,
Kaip teka saulė Ganoj ir Havanoj...

Bet žmonės žemėj — ne kokia mažybė
Ir ne nykštukai po skliautu puodelio,
Jie juokės iš karališkos puikybės,
Atvėrė laisvę kosmosan jiems kelią.

Ir siaučia aistros. Žemėj gausmas plinta.
Ir nervais nerimo srovė pulsuoja.
Diktatoriai, dievai nuo sostų krinta,
Visi senieji pagrindai svyruoja.

Keliai jau pralaužti, atidaryti, —
Jauna šlovė mums laimę pranašauja,
O tai, kas kūjo smūgiais sudaužyta,
Sulydyt metama į žaizdą naują...

Aš priimu: toks mūsų amžiaus kelias,
Rūstus, tiesus — plieniniam gaudime.
Ir man nuobodžios lyrinės dainelės,
Kai vyksta ši pasaulinė drama!

Išvertė Eug. Matuzevičius

Pasidairius Po Pasaulį

Prezidentas J. Kennedis davė įsakymą pradėti nuklinių bandymus Jungtinėse Valstijose. Bet čia bandymai būsią po žemėmis. Britai ir kiti tuoj užgyrė.

Kennedis teisinasi, kad JAV turėjusios atnaujinti bandymus todėl, kad Tarybų Sąjunga atnaujiniusi. Išėity, kad JAV daro tik sekdamos Tarybų Sąjunga, reikia ar nereikia.

Anglija neatnaujinsianti nuklinių bandymų.

Vakarų korespondentai nusivylę neutraliųjų konferencija Belgrade, Jugoslavijoje. Tas faktas, kad ta konferencija šaukia didžiausias valstybes taikytis, jiems, matyti, visai nesvarbu.

Tūlas Robert Duffy praneša iš Belgrado, kad Vakarai nepatenkinti, kodėl ši konferencija nepasmerkė Tarybų Sąjungos už atnaujinimą nuklinių bandymų.

Bendrai, konferencijoj paaiškėję, kad šios neutralios valstybės nieko palankaus Vakarams neatliko. Jos esančios daugiau palinkusios į Rytus.

Konrad Adenauer, gerindamasis rinkėjams, ragina keturius didžiausius turėti pasitarimą Vokietijos ir Berlyno klausimais. Jis jaučia, kad krizis dėl Berlyno blogai veikia žmones.

Jis konkuruojasi su W. Brandtu, Vakarinio Berlyno majoru. Pastarasis ima Berlyno klausimą labai griežtai. Stebėtojai linkę manyti, kad vokiečiai gali dėl to nukrypti prie Adenauero. Ir Vakarų Vokietijos paprasti žmonės nenorį susikirtimo dėl Berlyno.

Kinijoj lankosi britų feldmaršalas Montgomeris. Sutinkant jį apdovanojo vaikai gėlių bukieta. Jis ketina išbūti Kinijoj net tris savaites ir aplankyti eilę vietų, pasikalbėti su valstybės ir visuomenės lyderiais.

Pirmu kartu jis lankėsi 1960 metais, gegužės mėnesį.

Prezidentas Goulart pasiškyrė premjeru Tancredo Nevesą, veteraną konservatyvų politikierių. Prie Getulio Vargo jis buvo teisingumo ministru.

Nevesas esąs Kubischeko socialdemokratų partijos lyderis. Bet jis rėmė Goulartą.

Oro ministras Gabriel G. Moss rezignavo. Jis buvo labai priešingas, kad Goulart būtų prezidentu.

Kenjos gubernatorius Sir Patrick Renison pareiškė, kad Kenja gaus nepriklausomybę, tik turi būti kantri.

Kenjos gyventojai nori nepriklausomybės tuojau,

bet gubernatorius teigia, kad būtų nepraktiška.

Britų Guianos premjeru paskirtas Dr. Jaganas, kurio progresyvė liaudies partija laimėjo 20 vietų iš 35.

Jis sako, kad jo valdžia tuojaus kreipsis į Britaniją dėl pilnos nepriklausomybės. Dabar Guiana gauna tik vidutinę nepriklausomybę.

Anksčiau britai buvo nušalinę jo valdžią, bet jis ir vėl laimėjo rinkimus.

Kubos prekyba su Kanada yra labai vienašališka. Kuba numato importuoti iš Kanados už \$36,000,000 šiais metais, o Kanada iki šiol teimportavo iš Kubos vos už \$1,600,000. Kitais laikais Kanada per metus importuodavo iš Kubos veik už \$18,000,000 per metus.

Išrodytų, kad Kanada tyliai vykdo Kennedžio embargo prieš Kubą.

Europos bendros rinkos sąjunga, kurion nori įstoti Britanija, ištiksiąs krizis, kuris galėsiąs sugriauti ją.

Dabartiniai tos sąjungos nariai, šeši iš viso, turį bėdos su agrikultūra. O jeigu agrikultūros krizis nebus galima pašalinti, tai ir industrija sušlubuosianti.

Alžirijos vyriausybė užsienyje kreipėsi į visas Afrikos, Amerikos ir Azijos šalis su prašymu padėti politiniai, diplomatiniai ir medžiaginiai jos kovoje už pasiluosavimą.

Ji sako, kad Francijos imperialistai tikrai manevruoja kalbėdami apie suteikimą Alžirijai nepriklausomybės.

Cardiffe, Britanijoje, virš 500 žmonių demonstravo protestuodami prieš įsileidimą Vakarų Vokietijos kariuomenės ir 40 tankų.

Valijiečiai sako, kad Anglija ir Valija labai nukentėjo nuo vokiečių ginklo, tad dabar netinka juos įsileisti.

Vokiečiai ten yra perkelti lavinimui.

Berlyne vokiečiai "apsišaudė" su amerikiečiais Vakariniame Berlyne.

Kada amerikiečiai perdaug arti sienos prisiartino, tai rytiečiai apšvirkstė juos vandenių, o šie tuoj atsikirtė ašarinėmis bombomis.

Maskvoje nuo širdies priepuolio mirė Jungtinių Valstijų komunistų lyderis William Foster. Jis gimė 1881 metais, vargingoj arių atelvių šeimoj.

Jis sirginėjo per eilę metų ir vis norėjo išvykti į Tarybų Sąjungą gydytis, bet valdžia vis neišleido. Tik 1960 metų pabaigoj buvo išduotas pasas.

Pastabos

New York Times ir Toronto Globe and Mail yra kapitalistiniai didlapiai, bet jie pagirtini už tai, kad jie talpina ir tai, ką kita pusė sako.

Pavyzdžiui, neseniai jie patalpino Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos programos projektą. Šiomis dienomis jie patalpino plačiai žinomo korespondento C. L. Sulzbergerio pasikalbėjimą su N. Chruščiovu.

Labai sveika, kai žmonės gali matyti, ką anoji pusė planuoja, kaip ji žiūri į vietinius ir tarptautinius klausimus.

N. Chruščiovo atsakymai į Sulzbergerio klausimus yra labai svarbūs, nes jie parodo, kaip Tarybų Sąjunga žiūri į Berlyno, nuklinių bandymų, karo, taikaus sugyvenimo ir kitus reikalus.

Mes matome, kad ta šalis nenori karo, nenori eksportuoti revoliucijos, o priešingai, nori taikos, likvidavimo erzavimo punktu.

Vakarų propagandistai tikrai elgiasi be gailesčio, kuomet jie savo žmonių nervus dirgina pavojais, kurių nėra.

Jie tikrai padės užpildyti visus beprotinius, nes daugelio žmonių nervai neatlaikys.

Jungtinės Valstijos paleido gandas, kad jos gali su laikyti paramą toms valstybėms, kurios stoja su Tarybų Sąjunga prieš Vakarus svarbiais užsienio klausimais.

Tai įspėjimas visoms šalims, gaunančioms JAV paramos, kad joms gali tekti nukentėti, jeigu jos eis su Tarybų Sąjunga.

O tokių šalių gali būti labai daug. Ir joms gali tekti grietai tą gyvenime susitikti. Juk ateina Jungtinių Tautų susirinkimas, kuriame bus ir Kinijos ir kiti klausimai dėl apsprendimo.

Premjeras Diefenbakeris skelbia, kad ir Kanada didins ginkluotą jėgą 15,000 vyrų.

Reikia, Kanada neatsilieka nuo Amerikos nei žingsnio.

Ir kam, tuomet, kalbėti, būk Kanada laikosi savo linijos?

Bedarbių fondas liepos mėnesį buvęs vos \$120,771,909. Tuoj po karo jis turėjo \$926,726,930.

Kovo pabaigoj fonde buvo dar \$184,685,000. Reikia, per kelis mėnesius nupuotės

Tommy Hunter, vienas iš Kanados televizijos dainininkų. Jis dabar turi savo programą. Jam talkininkauja

eilė kitų talentingų menininkų. Dažnai būna pakviesti žymūs aktoriai ir dainininkai papildyti jo programą.

Ką Kiti Rašo

20 milijonų nebegyvų liudininkų!

Netenka nė kalbėti, jog Tarybų Sąjungos vyriausybės paskelbimas, kad ji iš savo pusės baigia atominių ginklų bandymo moratoriumą (pertraukimą, pasizadėjimą bandymų nedaryti) žaibo greitumu apskriejo visą pasaulį.

Kodėl ir kokiais sumetimais moratoriumas panaikinamas?

Atsakymas aiškiai ir plačiai išdėstomas minėtame pranešime. Tarybų Sąjunga nebebus antru kartu užpulta iš pasaly nepasiruošusi užpuolikai išmušti dantis. "Didžioji patriotinio karo pirmųjų mėnesių tragedija, — sako pranešimas — kai Hitleris, užsitikrines militarinio pasiruošimo pirmą, užpuolė Tarybų Sąjungą, tebėra per daug šviežia žmonių atmintyje, kad būtų leidžiama istorijai pasikartoti".

Geriausiais liudininkais tos baisios tragedijos yra dvidešimt milijonų Tarybų Sąjungos žmonių, pasukotų karo aukurui.

Jie nuolatos ir nuolatos prėmė Tarybų Sąjungos žmonėms ir vyriausybei: Budėkite! Neleiskite istorijai pasikartoti!

Ypač šviežia tos baisios tragedijos atmintis tebėra žmonėms Tarybų Lietuvos, per kurią 1941 metais Hitleris pradėjo puolimą ant Tarybų Sąjungos. Ypač Lietuvos, Estijos ir Latvijos tarybinių respublikų žmonės supras ir įvertins Tarybų Sąjungos vyriausybės nutarimą neleisti tai kruvinai tra-

\$63,913,091.

Kas bus šią žiemą? Ar ne išsisema jis visai?

J. Y.

gedijai pasikartoti.

Ar yra naujo užpuolimo grėsmė? Ar tai nebus kieno nors išgalvota šmėkla?

Ne, pavojus nėra išgalvotas. Pavojus yra tikras, realus, baisus. Jis nebegalimas paslėpti. Jis nebėra slepiamas net tų, kurie naują karą planuoja. Tarybų Sąjungos vyriausybei to pavojaus nematyti arba jį paneigti būtų didžiausia beprotybė.

— Laisvė

Tie patys generolai

Už Vakarų Vokietijos ir vakarinio Berlyno "laisvę" kariausime, šūkauja ne tik neatsakomingi krankliai, bet net ir pats prezidentas Kennedys.

Štai jums "laisvoji" Vakarų Vokietija:

Leit. gen. Max Pemsel
Leit. gen. Heinrich Trettnner

Leit. gen. Heinrich Gaedke

Generolas Hans-Joachim von Horn

Pulkininkas Hans Baumann

Admirolas Rolf Johannesson, ir daug daug kitų.

Ką šie generolai, admirolai ir pulkininkai turi bendra su Vokietijos laisve, už kurią mūsų jauni vyrai turėtų lieti kraują ir mirti?

Nagi jie visi yra komandieriai Vakarų Vokietijos Wehrmachto (karinių jėgų).

Prieš dvidešimt metų tie patys generolai, admirolai ir pilkininkai ėjo tas pačias pareigas Hitlerio Wehrmachte!

Kada tie hitlerininkai, už kurių laisvę mūsų valdžia vėl pasiruošusi kariauti, komandavo Hitlerio gaujas Antrajame Pasauliniame kare amerikiečių žuvo:

Kareivių..... 884,135

Jūreivių..... 100,392

Marinų..... 91,718

Visų kartu..... 1,076,245

Hitlerininkai atsakomingi už virš milijoną amerikiečių gyvybes. Tie patys hitlerininkai šiandien šaukiasi į "laisvąjį pasaulį" gražinti senovę ir mūsų išrinktieji tautos atstovai pagatavi vėl paaukoti milijoną ar daugiau gyvybių.

Baisi neteisybė! Atkaklus nepaisymas istorijos pamokų!

— L. Jonikas

"Seperatizmas"
"veiksnių" fronte

Klerikalų kampininkas "Naujienos", apžvalgoje rugpjūčio 18, labai susisieloję dėlei naujai kuriamo komiteto "vaduoti" Lietuvą įpiršimo JAV Kongresui kokios ten rezoliucijos.

Viena rezoliucija jau buvo įpiršta ALTo, kuris nori monopolizuoti "vadavimo" biznį, ir kuris skelbė, kad tai atsiėjo \$14,000. Toji rezoliucija užmiršta pirmiau, negu sužinota, kad ji atsiėjo tokią sumą pinigų. Beje, pažymėtina, kad rezoliucijos Kongresui paprastai įteikiamos be mokesčio.

Kas labiausia sugriaudino "N." redaktorių, tai kad prel. M. Krupavičius, klerikalų lyderis remia tą komitetą. O Krupavičius negi daro tai be sutikimo kitų klerikalų.

Išvada čia darosi, kad AL-Tui (Amerikos Lietuvių Tarybai) gal bus lemta badu mirti. Klerikalai pasigamina sau kitą organizaciją.

Kodėl ji reikalinga, jiems kontroliuojant ALTą?

ALTe yra ir Pijus Grigaitis, "Naujienų" redaktorių, taipgi Mikas Vaidyla, "Sandaros" redaktorių. Atrodo, kad jų norima atsikratyti.

Klerikalams jie buvo reikalingi, kad ir netiek daug, iki jų laikraščiai galėjo kiek dumti Amerikos lietuviams akis. Klerikalų lyderiai juos laikė maskavimui savo kontrolės. "Štai, su mumis veikia ir socialistai ir liaudininkai".

Bet dabar jie nereikalingi, bent taip atrodo.

Ryšys su Lietuva sutamp-rėjo. Laikraščiai, kita literatūra daugelį amerikiečių pasiekia. Daug laišku gaunama. Turistai vyksta Lietuvon ir sugrįžę daug pasako apie gyvenimą Lietuvoje.

Ir susidaro kitokia padėtis.

Viena, melai apie Lietuvą mažai veikia.

Antra, "vadavimo" biznis sumenkėjo ir vieniems klerikalams neužtenka, tai kam dalintis su kitais?

Ponas Grigaitis ir Vaidyla matyti jau nereikalingi ir gali eiti lauk.

Kodėl "Naujienos" tiek su-

ŠYPSENOS

Jis žino

Susitiko vaikai dviejų Holivudo žvaigždžių ir pradėjo pasikalbėjimą.

"Kaip tau patinka naujas dėdis?" klausia vienas.

"Jis man patinka", atsako šis.

"Aš ir maniau, kad patiks. Matote, praėjusiais metais jis buvo mano dėdis".

Jeigu nori...

"Dešimt dolerių už ištraukimą danties yra didelis pinigai", spyrėsi ponias, sodinama į dantisto kėdę. "Juk netrunka nė dvi minutes ištraukti dantį".

"Labai gerai", atsakė dantistas. "Jeigu jūs pageidaujate, tai aš galiu traukti pamažu ir užtrukti pusę valandos".

sisielojo?

Jos cituoja ALTo atsiskaukimą. Jos sako, kad ta rezoliucija netik nepereis Kongrese, nes dabar netokie laikai (makartizmas mirė), bet ji net nepasiekė Kongreso, niekas jos neremia. Taipgi, rezoliucija esanti netikus. Mat ji nelėšavo \$14,000.

Nuėjus pas klerikalus ant kampo tie du vyrai gali kiek figuruoti. Svetimomis lėšomis jie nusprendė ir į Vašingtoną.

Atskirti nuo klerikalų jie nuskes užmarštin.

"N." redaktorių, kaip matote, turi pagrindą susisieloti.

Ligšiol visai nežinomas tūlas Leonardas Valiukas pasireiškia naujo komiteto kūrime. Jis gali pavaduoti Grigaitį ar Vaidylą.

Beje, "N." sako, ALTas veikia jau 20 su viršum metų.

Bet kur jo darbo vaisiai?

Zinome, kad \$14,000 išleista vienos rezoliucijos įnešimui Kongresan, o kas daugiau nuveikta?

Nežiūrint piktos propagandos prieš Tarybų Lietuvą, Amerikos lietuvių požiūris į savo gimtinę dabar yra daug geresnis, negu pirmiau buvo. Tik dėka šalto karo Lietuvos priešams dar vyksta palandyti po valdiškas kanceliarijas ir piršti rezoliucijas, kurios, žinoma, nieko nevertos.

Jei kam tas pagelbėjo, tai nekuriems "veiksnių" lyderiams pasilaikyti nuo skendimo užmarštin.

Prie visa kita, "seperatizmas" rodo krikimą reakcinio fronto. O tai skaudžiai liečia "N." redaktorių.

— Vilnis

Nauji Reiškinių Tautų Sugyvenimo Atmosferoje

S. KARPE

Pirma negu pradeda lyti, turi susirinkti užtektinai drėgmės atmosferoje. Niekad nelyja, jei nėra debesų. Taip yra ir tarptautinėje situacijoje. Nauji reiškiniai pasirodo viršuje po to, kai susirenka visa eilė priežasčių. Bandykime jas išsiaiškinti.

Pastaruoju metu žmonių atkreipė du dideli vykyiai pasaulyje. Tai Berlynas ir atnaujinimas nuklinių bandymų. Tai labai dideli dalykai, nes jie kelia tautų tarp daug ginčų ir baimės, kad gali įvykti kas nors baisaus. Ir kodėl atsirado šie reiškiniai? Kokia priežastis?

Kol žmogaus kūne viskas tvarkoj, žmogus nesirūpina apie savo sveikatą. Kada atsiranda koks spuogelis, žmogus būna priverstas pastebėti. O jeigu jis nenyksta, o vis blogėja, žmogui tenka imtis priemonių pašalinti jį. Berlynas yra toks spuogas, kuris kelia rūpestį daugeliui tautų. Vakarinis Berlynas buvo naudojamas visokioms intrygomis prieš Rytinę Vokietiją ir jau buvo laikas užkirsti kelią toms intrygomis. Rytinė Vokietija ir padarė kaip tik tą. Ji uždarė sieną ir tokiu būdu uždavė didelį smūgį intrygų varinėtojams. Tas jiems labai nepatiko ir visai nereikia stebėtis, kad jie šaukia garsiai.

Uždarymas sienos, be abejonės, neišpaužia šios sūvotės. Berlyno klausimas turės būti sutvarkytas geriau. Sykį ir ant visados bus nustatyta, kad Vakarų Vokietijos revansistai turi išsivadėti savo svajonių. Patinka jiems ar ne, Rytinė Vokietija pasiliks ir tvarkysis kaip jai patinka, o ne kaip Adenaueras su savo sėbrais nori. Karas užsibaigė seniai ir jau laikas sutvarkyti likusius reikalus.

Atnaujinimas nuklinių bandymų nustebino pasaulį nemažiau, kaip ir Berlyno klausimo iškilimas. Veikiausiai todėl, kad žmonės buvo pamiršę šį klausimą. Net ir didlapijai mažai berašė šiuo klausimu. Ir nebuvo ką rašyti. Buvo aišku, kad derybės nepavyks. Vakarai elgėsi taip, kad jos nepavyktų. Jie statė tokius reikalavimus dėl inspekcijos, kad prilygo reikalavimui pilniausios laisvės šnipinėti visą Tarybų Sąjungą. I jokio nusiginklavimo nebuvo liečiama. Sulaikymas nuklinių bandymų dar neliečė uždraudimo naudoti nuklinių bombas ar gaminti jas.

Tarybų Sąjunga reikalavo,

kad kontrolė būtų lygiateisė — vadovybėj trijulės, kurią sudarytų Rytai, Vakarai ir neutralieji. Vakarai atmetė tokią kontrolę.

Tas faktas, kad po trūpo laiko, kai Tarybų Sąjunga pradėjo andymus, amerikiečiai paskelbė, kad jie pradės požeminius bandymus, rodo, kaip reikalas stovėjo. Derybos ėjo, tuo tarpu jau buvo paruošti požeminiai bandymai. O požeminiai bandymai juk negali būti paruošti per kelias dienas. Gal truko mėnesius, metus.

Šie bandymai rodo, kad sugyvenimas tautų tarpe nepajudėjo pirmyn. Tarybų Sąjunga nusivylė ne tik Vakarų vyriausybėmis, bet ir žmonėmis. Ji pamatė, kad žmonės apsnūdo savo veikime už nuklinių bandymų sulaukymą. Vietoj to pasirodė naujos mobilizacijos, agitacija už statymą požeminių slėptuvių, tariamo civilinio apsigynimo manevrai ir t. t. To viso akyvaizdoje, kaip sako TSRS vyriausybė savo pareiškime, Tarybų Sąjunga buvo priversta imtis nuklinių bandymų, kad pakėlus savo apsigynimo jėgą. Palyginama tas, kad pareiškime prisimenamas Hitlerio užpuolimas. Pradžioje Tarybų Sąjunga labai nukentėjo, nes ji nebuvo pakankamai pasiruošus apsigynimui. Vėliau buvo pirtmetama Staliniui, kad jis nekreipęs užtektinai dėmesio išpėjimams apie hitlerininkų planus užpulti Tarybų Sąjungą. Ji nenori to antru kartą. Ji sako, kad ji neketina nieko užpulti, bet nenori būti nepasirengusi tinkamai atsakyti agresoriui.

Niekas nesidžiaugia dėl šio įsitempimo padidėjimo, dėl atsinaujinimo nuklinių bandymų, bet, iš kitos pusės žiūrint, kito kelio gal ir nebuvo. Mes atsimename, koks didelis karo pavojus buvo, kai amerikiečiai turėjo nuklines bombas, o Tarybų Sąjunga neturėjo. Tik kada Tarybų Sąjunga eksplodavo savo bomba, Washingtono ponai truputį apsiraminė. Tas faktas yra labai reikšmingas. Gal tik tas ir išgelbėjo pasaulį nuo karo prasidėjimo. Veikiausiai ir dabar bus taip. Tarybų Sąjungos įsigijimas dar galingesnių nuklinių bombų ir raketų gali būti užbėgimu naujam karui už akių.

Taikos ir nusiginklavimo šalininkams šiandien stovi prieš akis naujos užduotys.

Tarybų Latvijoje sklindamas darosi vis populiariškesnis užsiėmimas. Sklindytojų klubai auga vienas po kito, kuriems priklauso jau šimtai mėgėjų. Nuotraukoje matote

Joną Kuzminską, kurs pastaruoju laiku sklindė su vienu keleiviu. Jie buvo išskirti iki 3,800 metrų aukščio ir paleisti sklindyti.

“Dievas Milijonierius”

A. Šilėnas

“Aš dėkoju visagalii, kad egzistuoja toks žmogus koks yra Adolfas Hitleris”.

Taip naciams atėjus prie valdžios vairo pasakė amerikietis Dr. F. Buchmanas, religinio judėjimo “Moralinio apsiginklavimo” vadovas. Ši mėnesį daktaras Buchmanas mirė Vokietijos Švarvaldo Freundštado mieste liuksusinėje sanatorijoje. Jis turėjo 83 metus amžiaus. Kas buvo tas Buchmanas? Kasdieniniam gyvenime apie jį nebuvo daug girdėti, bet užkulisuose jis lošė svarbią rolę. Galima pasakyti, kad jis buvo vienas žymiausių šaltojo karo riterių, ir tai ne tik Amerikoje, bet pasaulyje.

Frank Buchmanas gimė 83 metai atgal Pensylvanijoje. 1902 metais jis tapo įšventintas liuteronų pastorium. Nors jis neturėjo ypatingų gabumų, ambicijų jam nestokavo. Jis norėjo tapti vadovu, svajojo apie savo religinės sektoje įsteigimą. Ilgai jam nesisekė. Bet 1921 metais jis išvyko Britanijon ir prisiplakė prie turtingų lordų grupelės, kuri jam davė nemažai fondų. Jis jiems sakė, kad jis tans misionie-

Kova turi būti sutvirtinta prieš karą, prieš ginklavimosi lenktynes. Visuomenė turi reikalauti Berlyno klausimo sutvarkymo. Tas daug prisidėtų prie tarptautinės situacijos sušvelninimo. Nieko nepadės bandymų pertraukimo reikalavimai, jeigu nebus pašalintos priežastys, kurios kelia ginčus tarp tautų.

rium, bet ne kur nors Afrikoje arba Azijoje, o pačioje Anglijoje, Oksfordo universiteto studentų tarpe!

Mat tuo laiku Britanijos studentų tarpe plito visokios radikalios ir socialistinės idėjos, kuriomis užsikrėtė ir nemenkas skaičius vidurinės klasės ir net aristokratijos jaunuolių. Buchmanas užsiėjo pastoti tam judėjimui kelią. Jis įsteigė Oksfordo universitete grupelę, kurią pavadino visai paprastu vardu “Oxford group”. Į ją jis įtraukė lordų ir industrialistų sūnelius ir mokino juos, kad jie yra “Dievo palaimintais elitais”, kuriems lemta vadovauti pasauliui. Grupė pamažu augo. Pamatęs, kad jam sekėsi, Buchmanas galvojo, kad jeigu jis gali organizuoti turtingus studentus, kodėl neorganizuoti ir šiaip turčių? Sumanyta — padaryta. Buchmanas perkrikštijo savo organizacijos arba sektoje pavadinimą iš “Oxford group” į “Moral Re-Arment Movement” ir pradėjo keliauti po pasaulį, vyriausiai po anglo-saksiskus ir germaniskus kraštus. Jis lankėsi pas fabrikantus, universitetų konservatyvius profesorius, bankierius, finansistus, politikus. Jis jiems aiškino, kad jo judėjimas nėra nauja religija, bet taipgi nėra pasaulietiškas. Tai verčiau, sakė jis, yra “religiniai - pasaulietiškas judėjimas”, į kurį įeina elitas.

“Paties Dievo išrinkti palaiminti elito žmonės turi valdyti pasaulį”. O kaip pažinti elito žmones? Aišku, jie turi būti turtingi, užimanti svarbias vietas. Religinių apeigų Frank Buchmanas nelaikė. Vietoje to jis ruošė “intymius susiėjimus”, o tie visuomet vyko kokio nors turčio namuose, viloje, ištaikingame viešbutyje, senoje pilyje kur nors Škotijoje arba Anglijoje. Buvusiam neturtingam liuteronų pastorium pradėjo atsidaryti visos durys. Jis keliavo šoferiais vairuojamais Rols-Royce automobiliais, nakvojo Amerikos automobilių fabrikantų arba Britanijos lordų miegamuose kambariuose, puotavo Bavarijos feodalų likučių pilyse. Moral Re-Arment įsteigė savo luksusinį štabą Caux miestelyje Šveicarijoje, prie Ženevos ežero. Praeito karo metu ten dažnai susitikdavo “buchmaniečiai”, kaip jie jau pradėjo vadintis, ir iš Aliantų pusės ir iš Vokietijos, Tartasi, kalbėtasi, ne tik apie religiją, bet kaip sudaryti atskirą taiką, bendrą frontą prieš Tarybų Sąjungą. Po karo, šaltajam karui prasidėjus, Buchmano judėjimas augo kaip ant mielių. Amerikoje įsteigtas štabas Michigano Mackinac saloje. Pastatyti tą pastatą kainavo milijonai. Jame randasi vietos bent tūkstančiui lankytojų. Buchmaniečiai viską daro prabangoje. Prie kiekvienos progos jie deda didžiausius brangiai kainuojančius garsinimus - pareiškimus spaudoje. Oficiališkai protestantų sektoje ir katalikai Amerikoje buchmaniečius smerkia kaip “pseudo-religiją”, bet faktiškai tūkstančiai konservatyvių protestantų ir katalikų turčių priklauso prie Buchmano judėjimo. Vieną kartą, kai laikraštiniškai paklausė Buchmano, kodėl visas jo judėjimas susidaro iš turčių, jis atsakė klausimu: “Nejaugi jūs nežinote, kad ir dievas milijonierius?”

ri būti turtingi, užimanti svarbias vietas.

Religinių apeigų Frank Buchmanas nelaikė. Vietoje to jis ruošė “intymius susiėjimus”, o tie visuomet vyko kokio nors turčio namuose, viloje, ištaikingame viešbutyje, senoje pilyje kur nors Škotijoje arba Anglijoje.

Buvusiam neturtingam liuteronų pastorium pradėjo atsidaryti visos durys. Jis keliavo šoferiais vairuojamais Rols-Royce automobiliais, nakvojo Amerikos automobilių fabrikantų arba Britanijos lordų miegamuose kambariuose, puotavo Bavarijos feodalų likučių pilyse. Moral Re-Arment įsteigė savo luksusinį štabą Caux miestelyje Šveicarijoje, prie Ženevos ežero. Praeito karo metu ten dažnai susitikdavo “buchmaniečiai”, kaip jie jau pradėjo vadintis, ir iš Aliantų pusės ir iš Vokietijos, Tartasi, kalbėtasi, ne tik apie religiją, bet kaip sudaryti atskirą taiką, bendrą frontą prieš Tarybų Sąjungą.

Po karo, šaltajam karui prasidėjus, Buchmano judėjimas augo kaip ant mielių. Amerikoje įsteigtas štabas Michigano Mackinac saloje. Pastatyti tą pastatą kainavo milijonai. Jame randasi vietos bent tūkstančiui lankytojų. Buchmaniečiai viską daro prabangoje. Prie kiekvienos progos jie deda didžiausius brangiai kainuojančius garsinimus - pareiškimus spaudoje.

Oficiališkai protestantų sektoje ir katalikai Amerikoje buchmaniečius smerkia kaip “pseudo-religiją”, bet faktiškai tūkstančiai konservatyvių protestantų ir katalikų turčių priklauso prie Buchmano judėjimo. Vieną kartą, kai laikraštiniškai paklausė Buchmano, kodėl visas jo judėjimas susidaro iš turčių, jis atsakė klausimu:

“Nejaugi jūs nežinote, kad ir dievas milijonierius?”

Isakė Baltajai Policijai Išsinešti

ELISABETHVILLE. — Jungtinių Tautų jėgos isakė baltajai Katangos provincijos policijai, vyriausiai užimančiai pareigūnų vietas, apleisti Katangą per 48 valandas.

Anksčiau buvo surinkti ir išvyti baltieji Katangos provincijos karininkai, vyriausiai belgai.

Baltieji karininkai ir policijos viršininkai visokiais būdais trukdė Jungtinėm Tautoms sutvarkyti Kongo reikalus.

Kuba ir Jos Moterys

K. Petrikienė

Kuba yra nedidelė šalis — 110,900 kv. kilometrų plotą. Ten klimatas šiltas — tropiškas. Žemė labai derlinga ir turi gamtos turtų. Gyventojų yra apie 6 milijonai.

Kuboje yra aliejaus šaltinių, anglies ir metalų. Žemė derlinga, kurioje gausiai auga cukrinės nendrės, vešliai keroja tabakas, soduose šakos svyruoja nuo įvairiausių saldžių vaisių. Tai viskas netolimoje praėityje priklausė užsienio monopolistams. Didžioji pramonės dalis irgi priklausė svetimšaliams. Per daugiau kaip 50 metų užsieniečiai iš Kubos krovė sau turtus, o šalies gyventojai mirdėjo skurde.

Kubos sostinė — Havana. Tai labai gražus miestas. Jame daug didelių, modernių pastatų. Gražūs gyvenamieji namai, plačios, gražiai apdintos palmėmis, gatvės. Daug puošnių viešbučių su gerais restoranais ir liuksuosiems gemblerių įstaigomis.

Iki Fidel Castro vadovaujamos revoliucijos laimėjimo, Kuboje buvo dvi žmonių klasės: turtingų ir beturčių vargšų. Tarp pirmųjų ir antrųjų labai didelis skirtumas. Pirmieji viskuo pertekėjo, o antrieji alkani nuskurę. Vakariniams liuksuosiems viešbutyje (lankiausi Kuboje 1950 m. turizmo tikslu), matydama daug pasipuousių žmonių, paklausiau partautoją ar tie visi žmonės yra amerikiečiai. Jis man atsakė, kad ir Kuboje yra daug turtingų, jie čia yra nuolatiniai lankytojai.

Prieš keletą metų užsieniečiai ne vien tik nustatė Kubos šalies valdymosi formą, bet tvirtesniai savo indėlių užtikrinimui, "vardan demokratijos" apsaugojimo, jie ten išsibudavo net militines bazes. Mažiausias pasipriešinimas prieš išnaudotojus ir priespaudą buvo skandinamas kraujuje. Žinant, kad taip arti randasi tvirtas kaimynas, kuris palaiko reakcinį režimą, daug kas nustodavo vilties sulaukti bent kokių liaudžių palengvinimų, bet narsieji kovotojai nepasidavė. Jie kovojo ir daug jų žuvo nelygioje kovoje, bet kovą laimėjo. Revoliucionierių eilėse, šalia vyrų, kovojo ir Kubos moterys. Patekusios į reakcinės valdžios rankas, moterys buvo kankinamos ir žudomos lygiai kaip ir vyrai.

Nuvertus Batistos diktatūrą, revoliucionieriai paėmė šalį sunkioje ekonominėje padėtyje. Bedarbių buvo

661,000. Tekstilės pramonė dirbo po vieną ar dvi dienas savaitėje. Iš šešių milijonų gyventojų 2,800,000 beraščių. 92 nuošimčiai Kubos valstiečių gyveno taip vadinamos "bohios", subudavotose iš šiaudų ir molio lėdynėse. "Bohios" labai sena liekana, užsilikusi dar nuo Kolumbo laikų. Miestų biednuomenė glaudėsi vadinamoje "solar" lušnynuose ir už juos mokėjo nuomos mėsėsiui po 25-30 pesų. "Solar" gyventojai taip "kultūringai" gyveno, kad 20-30 šeimų naudojosi viena išviete.

Kubos revoliucinė valdžia paskelbė, kad per 30 mėnesių šalyje turi būti likviduotas neraštingumas. Pirmutiniais metais revoliucinė valdžia pastatė 6,000 mokyklų. Nei dviems mėnesiams nepraslinkus, revoliucinė valdžia įsakė nuomas už butus sumažinti pusiau. Biednuomenė tapo iškelta į geresnius gyvenamuosius butus.

Kubos elektros ir telefono kompanijai, kurią oficialiai kontroliavo užsienio monopolistai, Batistos valdžia nuolatos leisdavo kelti elektros ir telefono kainas. Naujoji valdžia, padariusi kompanijos knygos reviziją, įsakė sumažinti kainas 30 nuošimčių.

Užsienio monopolistams visai nerūpėjo Kubos žmonių reikalai. Šalies pramonė menkai buvo vystoma. Žemės ūkis tik ten buvo našus, kuriuo naudojosi didelės kompanijos. Pelkių ir dykumų plotus valdžia nesirūpino peversti derlingais laukais, kad vietos gyventojai užsigaugintų daugiau maisto ir kitų reikmenų. Ypač provincijų gyventojai silpnai maitinosi. Buvo tokių vietų, kur kūdikiai pirmą kartą paragavo pieno tik tada, kai šalį pradėjo valdyti revoliucinė F. Kastro valdžia.

Pagerinimui savo gyvenimo, kubiečiai turės padirbėti. Jie turės: nusausinti pelkes, iškasti kanalus, nutiesti kelius, pastatyti gamyklas, fabrikus, pieno liejyklas, pertvarkyti žemės ūkį. Žinoma, tiems darbams atlikti reikalinga mašina — jrankių. Tam darbui reikalinga ir kapitalo. Iš užsienio kapitalo nedaug naudos, todėl Kubos liaudis ryžosi savo jėgomis kraštą atstatyti. Darbo žmonės iš savo uždardžio, šalies atstatymui, pasiskyrė 4 nuošimčius. Suaukojo tiems tikslams 40 milijonų pesų. Iš Tarybų Sąjungos, pramonės plėtimui lengvomis sąlygomis, gavo 100 milijonų pesų paskolą.

Pašalinimui skurdo, reikalinga visų šalies gyventojų ryžtingo darbo. Be abejo, Kubos liaudis tam pasirūžusi.

Apginti revoliucinius laimėjimus, kiekvienas kubietis išmoko ginklą vartoti. Kariai dirba įvairiose dirbtuvėse. Jie yra mokytojai, imonių, žemės ūkio darbininkais, namų statytojai.

Kuboje yra didelė gyvenamųjų butų stoka. Tad sekmadienių-laisvalaikis kubiečiai aukoją namų statybai ir prie statybų organizuotai visi dirba. Moterys gamina maistą ir kitokiu būdu padeda.

Reakcijos likučiai neva "tikybą gindami", nori nu-teikti Kubos liaudį prieš revoliucinę vyriausybę, bet jiems tai nevyksta. Susipra-tusios moterys veikia ta linkme, aiškina ir demaskuoja šalies priešus.

Kubos moterys susiorganizavo į milicijos būrius. Žemės ūkio, pramonės ir kitų profesijų moterys eina karinė apmokymą. Jos stovi šalies sargyboje ir gins savo laisvę ir nepriklausomybę nuo įvairių vidaus ir išorės priešų. Kubos moterys garbingai dalyvauja savo šalies atstatymo darbe.

Kaip Aš Tapau Kankiniu

Šiais metais vėl į aukštesnę klasę perkopiau. Ir ne šiaip tik perkopiau! Pirmas mokymas esu. Manimi džiaugiasi net ir kaimynai. "Dabar truputį atsipūsk, — sako jie, — pameškeriok, pasi-maudyk, o po to pradalgin su vyrais stosi!" Pamanykit, pradalgin ir dar su vyrais! Tokios garbės niekad ne-turėjau. Bet viskas eina ne taip, kaip žmogus nori...

Kaimo davatkėlė Barbora staiga ėmė aiškinti tėvams, kad vaiką, esą, reikėtų toliau mokyti, neužtenka vien mokyklos. "Girdi, — sakė ji mamai, — atsiųsk rytoj berniuką pas mane..."

Net šiurpas nuėjo per kūną. Ką ji gali kitus mokyti, pati nemokyta būdama. Juk vos iš maldkanygės tepaskaito, o vietoj parašo tris kryželius deda. Ir štai ji mane toliau mokys.

Sekančią dieną, kai aš su meškere drožiau paežerin, mane pašaukė mama. Ji padavė riebų sūrį ir tris rublius.

— Paduosi tetulytei Barbora už mokslą.

Kai aš mamai ėmiau aiškinti, kad dabar pas mus net ir aukštesiose mokyklose mokslas nemokamas, tai ji, daug mano kalbų nesiklausiusi, paaiškino: davatkos iš to gyvena ir todėl garbina visagalį. Žinoma, aš sutikau su jos nuomone. Juk iš tikrųjų, jei davatkos nustotų garbinę viešpatį, tai jis gali pasidaryti nevisagalas.

Eidamas maniau, kad Barbora turės daug knygų, iš kurių reikės mokyti. Bet jos pirkioje ant visų sienų tebuvo tik šventųjų paveikslai.

Aš sustojau prie "Pasaulio sutvėrimo". Barbora pagyrė.

Ziūrėdamas, kaip dievas tveria gyvulius, paklausiau davatkėlę:

— Man neaišku, kam dievas blusas sutvėrė?

— Kad nuodėmingus žmones kandžiotų!

— Tai ir jūs, tetule, nuo-

dėminga?

Davatka išplėtė akis.

— Aš dažnai išpažinties einu, — atsakė ji.

— Tai kodėl tada dievulis jūsų gryčioj tiek blusų priveisė?

Senė susiraukė ir šoko prie kačergų.

— Tikrai, tetule, — šaukė kiti vaikai, — kaip ir aš, atėję "mokyti", — jis nemeluoja, visiems blusos per kojas lipa. Bijom, kad į namus neparsineštume.

Tačiau ji nieko nebeklausė. Užpykusi šoko ant mūsų, mosuodama kačerga.

— Nubaus visus viešpats! Gudruoliai! Mokslinčiai! O dieve, padaryk stebuklą!

Visi nusikvatojome.

Davatka atidarė duris.

— Marš namo, biaurybės. Mes to ir telaukėme.

Po dienos įvyko stebuklas.

Davatka nubėgo į bažnyčią.

O sekmadienį iš sakyklos kunigėlis sugriauzdėjo:

— Dangus ir žemė praeis, o mano pasakyti žodžiai nepraeis. Sakau jums, bus baisus veršmas ir dantų griežimas.

Ir iš tikrųjų prasidėjo.

Prasidėjo lygiai kaip viduramžių inkvizicijos metu. Sugrįžusi po pamokslo, mama kreivai pažvelgė į mane ir čiupo pagali.

— Už ką aš daviau sūrį, sviesto puskilogramą ir tris rublius, neklaūžada!

— Nekvailiok motin. Nors gydymas ir nemokamas, bet vaiko žaloti nevalia, — užstojo tėvas.

Aš nutirpau... Taip mes atomo ir dirbtinių žemės palydovų amžiuje vos netapome kankiniais. Kailis buvo nudirtas už tai, kad gerai mokėmės mokykloje ir netikėjom davatkos tarškais.

Bet visgi daugiau neberekėjo davatkos "mokyklon" kulniuoti.

Nors vyresnieji šaiposi, mus kankiniais pravardžiuoja, bet už teisybę nėra ko pykti.

Sako, greit vyskupas atva-

O Ką Jie Daro?

Didlapiai daug rašo ir protestuoja, kodėl Rytinio Berlyno žmonėms uždarytos durys į Vakarinį Berlyną. Bet argi Vakarinio Berlyno valdonai noriai leidžia svietišiems lankyti Rytiniame Berlyne?

Dviejose miesto gelžkeleio stotyse Vakariniame Berlyne buvo atidaryti punktai, išdavinėję leidimus Vakarinio Berlyno žmonėms lankyti Rytiniame Berlyne. Į tuos punktus pradėjo plaukti žmonės šimtais. Tuojau prieš tuos punktus pasirodė grupės fašistinių žaliukų, kurie visai baugino žmones, norėjusius apsilankyti Rytiniame Berlyne.

"Jus reikia užmušti", šūkavo chuliganai. Buvo puolami tie, kurie jau buvo gavę leidimus. Kada tas negelbėjo, Vakarinio Berlyno policija pareikalavo uždaryti punktus. Tas matyti buvo padaryta okupacinės valdžios įsakymu.

Mūsų didlapiai apie tai nerašo.

Idomiausia tas, kaip vakariečiai provokuoja susikirtimus.

Vieną rugpiūčio vakarą (rugpiūčio 26) grupę liudies policininkų apšaudė iš Vakarinio Berlyno pusės. Vienas policininkas buvo sužeistas. Provokatoriai bandė versti sieną.

Dviem dienom vėliau iš francūziško sektoriaus išiveržė grupė fašistuojančių elementų į Rytinio Berlyno teritoriją ir mėgino išgriauti užtvartą. Tokių bandymų buvo ir iš amerikinio sektoriaus.

Taip visokios provokacijos kartojasi labai dažnai. Tas ir yra priežastimi reikalavimo, kad Vakarinio Berlyno klausimas būtų sutvarkytas taip, kad tokios provokacijos būtų negalimos. Kas žino, prie ko jos gali privesti.

Washington. — Pentagonas paskelbė, kad išsiunčiama Europon 2,000 karavių, daugumoje parašutistų ir paruoštų partizaninei veiklai "priešo užnugaryje".

žiuosiąs ir mus dar "tvirtins". Bet aš jau puikiausiai suprantu, kaip žmogui varoma dievo baimė... Supranta tai ir mano draugai. Žiūrėk, susitinku su jais, pasijuokiam iš davatkėles plepalų, ir staiga susimąstau: jūkai juokais, o mama didesnei dievo garbei vėl gali duoti rykščių... Ką gi, pagalvoju, tegu duoda. Senovėje mokslininkus laužuose degindavo, o čia tik rykštės... Iškęsiu!

P. Pečiūra
(Lietuvos Pionierius)

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Rugsėjo 2 ir 3 dienomis Montreale atsibuvo taip vadinama lietuvių diena. Vietiniai veiksniai garsino, kiek išmanė. Buvo net skleidžiami paskalai, kad jeigu kas nedalyvaus, tai bus apšauktas komunistu.

Buvo bandoma pritraukti senesius ateivius. Sakė, kad bus specialus stalas dėl jų. Labai mažai iš senesniųjų ateivių dalyvavę jų balijuje.

Bendrai, veiksniai stengėsi šią dieną išnaudoti savo politikai. Dėl to labai nukentėjo ši diena iš meniškios pusės.

A. Liokaitis išvažiavo į Torontą pasisvečiuoti pas savo sesutę ir brolių.

A. Lemonavičius randasi Lachinės Generalinėj ligoninėj. Liga tirinama.

Mrs. F. Andronici, atvažiavusi į kaimą pas gimines vasaroti, pamilo bites. Ėmė skaityti knygas apie bites. Beskaitant knygą bitės užpuolė, sugylė ir ji nuvežta ligonėn mirė nuo sugylio.

Septyni šimtai Sheet Metal darbininkų per kelis mėnesius vedė derybas su samdytojais, bet negalėjo susitarti. Galų gale jiems įsipy-

ko ir jie apleido darbą ir išėjo "žuvauti", visai neskelbdami streiko.

Šios rūšies darbininkai Montreale uždirba \$2.35 valandą, kai Toronte gauna \$3.25. Montrealiečiai nori gauti tokį pat atlyginimą, kaip Toronte.

B. K.

Ivairenybės

Konservuotas Oras

Neseniai Australija padidino savo eksporto asortimentą visiškai unikalia preke — oro kenservais. Australijoje veikia vienintelė pasaulyje įmonė, kurios žaliava — kalnų oras. Įmonės cechuose hermetiškai uždaroami skardiniai balionai — štai ir visas "technologinis konservų gamybos procesas".

Įmonės - monopolisto produkcijos reikalauja daugelio pasaulio miestų. Sakoma, kad australų "konservai" pradedantiems alpinistams padeda iš anksto pripratinti plaučius prie aukštikalnių oro.

Fauna ir Komercija

Retų gyvūnų eksportas iš Australijos įgauna tokį užmojų, kad net vietinė valdžia pradeda nerimauti. Vien tik

tropikų paukščių kasmet iš kontinento išvežama daugiau kaip 50,000.

Europoje ir Amerikoje madinga laikyti kaip naminius gyvulius emu, mažąjį lokį koalą ir mažąją kengūrą valobi. Statistikų apskaičiavimu, šitais šiais gyvūnais prekiaujant, per dešimtį metų Australijoje jų visai nebeliks. Gelbėdama unikalias Australijos faunos liekanas, šalies vyriausybė uždraudė komercinį laukinių gyvūnų eksportą.

Nepastebimi Akiniai

Čekoslovakų akademikas O. Vichterlė sukūrė naujus kontaktinius lęšius iš hidrokolidinės medžiagos, primenančios drebučius. Šie lęšiai sveria vos keliolika gramų ir yra panašūs į ploną persiėviečiančią plėvelę. Lęšiams pasirinkta medžiaga neturi žalingos įtakos žmogaus organizmui. Patys lęšiai labai gerai prisiglaudžia prie akies, jie praleidžia net ašaras.

Specialistų nuomone, nau-

juosius lęšius galima bus greit ir pigiai gaminti serijiniu būdu. Juos lengva užsidėti ant akies vyzdžio, be to, jie yra visiškai nepastebimi.

Penkių šimtų Metų Įnamys

Triakis driežas tuatarų — dykuminių Naujosios Zelandijos salų gyventojas — nesivargina, rausdamas urvus, kaip jo giminaičiai Senajame Pasulyje. Jam malonesnis jaukus audrapaukščio lizdas. Driežas kažkaip "susitaria" su paukščiu dėl komunalinio gyvenimo. Pagal griežtai nustatytą "tvarką" jie lizdu naudojasi dviem pamaimomis. Audrapaukštis grįžta namo naktį — kaip tik tuo laiku, kai driežas išvykta medžioklėn.

Tačiau kartais įnamys paukščiui įgrįsta ir šeiminingas jį išvaro. Be jokių ginčų tuatarai nuolankiai pereina į naują butą, pas kitą audrapaukštį. Toks nuolaidus įnamys tampa pamažu. Juk driežai tuataros, mokslininkų nuomone, gyvena iki penkių šimtų metų!

mačiusi pralinksmedžiusią senutę.

— Ir nereikia pirkti, — šyptelėjo senelė. — Vova juos surado, jis mane išgelbėjo.

Senelė pastebimai ėmė taisyti. Jos paslaptinę ligą tarsis kažkas ranka nuėmė. Visą kaimą apskriejo ši nepaprasta žinia. Ir kuo geriau darėsi senelei, tuo labiau ji tikėjo "mažų dozių gydytoju"...

Vertė J. Rimelka

Ką Valgysime Kosmose?

Žmogus prasiškerbė į kosmosą! Įvyko pagaliau tai, apie ką ilgus amžius svajojo žmonija, tai, kas dar visai neseniai atrodė nepasiekiamą. Atsivėrė nauja era žmonijos istorijoje.

Ir dabar jau nėra jokių abejonių dėl to, apie ką rašė Ciolkovskis: kai bus galima skraidyti orbitoje, tai, visai suprantama, bus galimi ir ilgesni skridimai.

Šių dienų medicinos uždavinys — biologinis tokių skridimų užtikrinimas. Trumpiems skridimams galima paimti pakankamą kiekį deguonies atsargų, maisto ir vandens dviem trim dienom. Tačiau tolesniems skridimams, kurie pareikalauš žymiai daugiau laiko, tokios atsargos smarkiai atsilieps į kosminio laivo svorį. Juk vidutiniškai žmogus per parą suvartoja apie 5,5 kg deguonies, vandens ir maisto. Mėnesiui reikėtų jau 165 kg. O ilgesniems skridimams maisto atsargos svers tiek, kad žymiai apsunkins kosminio laivo svorį, ir skristi bus neįmanoma.

Ciolkovskis jau seniai siūlė kosminiame laive panaudoti augalus, kurie, saulės spindulių veikiami, išskiria deguonį ir patys gali būti vartojami kaip maistas. Ši idėja, pasirodo, yra teisinga. Tam tikslui ypač tinkami greitai besidauginantys dumbliai, kaip chlorelės, kurios savo svorį per parą gali padidinti 6-12 kartų. Dvieju su puse kilogramo tokių dumblių pakanka aprūpinti deguonimi vieną žmogų. Tokiam tikslui buvo rekomenduojami jūros dumbliai: chlorelės ir jūros kopūstai.

Šiais laikais mūsų šalyje iš jūros kopūstų gaminami konservai ir įvairūs skanūs patiekalai. Jūros kopūstai pasižymi ir kitomis savybėmis; naudingomis skrendant į kosmosą. Jie sumažina kraujo spaudimą, kuris gali pakilti ypač pirmuoju skridimo metu. Jūros kopūstai padeda maistui patekti į skilvį, kas, greičiausiai, bus naudinga besvorėje būklėje.

Homeopatijos Jėga

Vovai netrukus sukaks septyneri metai. Šį rudenį jis pradės mokytis. O kol kas Vova dar ikimokyklinio amžiaus ir dargi skaityti nemoka. Jo mėlynos akys, ryškios kaip rugiagėlės, dabar reiškia liūdesį. Lauke jau tamsu, bėgioti negalima, o namuose nuobodu. Mama dar neparėjo, senelė... Vova į ją žiūri priekaištingai ir su gailėsčiu — senelė su juo nežaidžia, kaip anksčiau.

Štai jau keletas dienų, kai ji sėdi savo fotelyje, suse-nusi, mieguista, ir sirguliuoja. Tai prasidėjo nuo tos dienos, kai Vova slapta užtiko buteliuką su senelės vaistais ir, žinoma, netyčia ji sudaužė. Bijodamas bausmės, jis niekam apie tai nepasakė. Senelė nusprendė, kad buteliukas kažkur prapuolė ir ėmė liūdėti be stebuklingų vaistų, kuriuos išrašė sostinės homeopatas ir kurie jai buvo neišsenkamas žvalumo šaltinis.

Susijaudinusi mama patarė kreiptis į polikliniką. Tačiau senelė tik ranka numojo. Ji pasitikėjo vien tik homeopatu, o jų nedideliame kaimelyje, kaip tyčia, niekas ir negirdėjo apie tokį specialistą.

Vova gaudžiai dūsavo, keikdamas savo piktavališką išdykavimą. Ir staiga jam atėjo į galvą nauja išdykėliška mintis. Jis viesulu nurūko į kamara, išrinko buteliuką, lygiai tokį pat, koks buvo su senelės vaistais, pripylė jį vandens ir įvarvino lašą žalių dažų. Daug! Skystis tapo tamsiai žalias, o Vo-

va gerai prisiminė, kad vaistai buvo kur kas šviesesni. Tuomet jis ėmė pilti švaresnį vandens, kol skiedinys įgavo reikiamą spalvą. Po to pats paragavo. Šiek tiek karsteli! Pridėjo truputį druskos (kam čia slėpti, jis ragavo senelės vaistų, todėl ir žinojo jų skonį).

Kai viskas buvo paruošta, Vova, apmiręs iš baimės ir džiaugsmo, suriko per visą namą:

— Senelė, radau tavo vaistus!

— O jergutėliau! — nustebusi sušuko senelė. — Ačiū tau, Vovočka!

Ji atsargiai paėmė iš anūko rankų buteliuką ir pareikalavo tučtuojau paduoti taurelę ir pipelę.

Išgėrusį lašus, senelė vėl nutilo savo fotelyje. Vovai pasidarė nuobodu, ir jis, priėjęs prie lango, įsispokojo į tamsą...

— Vovikai, — staiga pasigirdo švelnus balsas. Jis atsiskuko. Ir nepatikėjo savo akimis. Iškaršusi, ligota senelė atsigavo, jos akys žibėjo iš po akinių kaip karoliai.

— Eikš čionai, aš tau pasikaitysiu knygutę.

— Tau geriau, senele? — sušuko Vova.

— Žinoma, juk tai stiprus ir greit veikiantieji vaistai. Ir senelė ėmė glostyti anūko galvą, nepastebėdama jo aiškiai sutrikusios šypsenos. Tarp kitko ji silpnai matė. Netrukus grįžo mama.

— Niekas nežino, kur būtų galima pirkti tavo vaistų, — nusivylusiu balsu tarė ji ir sustingo iš nuostabos, pa-

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VL 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. PO. 8-6679
VERDUN, QUE.

Koju Venų Išsiplėtimas

Varikozinis (mazguotas) venų išsiplėtimas pasitaiko įvairiose kūno vietose, bet dažniausiai apatinėse galūnėse. Dažniau juo serga moterys, bet neretai serga ir vyrai, paprastai vidutinio ir ypač vyresnio amžiaus.

Venų išsiplėtimo priežastys gausios ir įvairios. Pastebėta, kad šia liga žymiai dažniau serga tie žmonės, kurių darbas susijęs su ilgą stovėjimu (pardavėjos, kirpėjos, virėjos, konduktorės, stomatologės ir pan.). Žmogui vaikstant, kojų raumėnys, nuolatos susitraukdamas, išstumia iš venų kraują, o ilgą laiką stovint, venose susirenka daug kraujo, ir jų sienelės pamažu plečiasi.

Kraujo cirkuliaciją kojose taip pat apsunkina nėštumas, įvairūs augliai mažajame dubenyje, širdies susirgimai, kas irgi neretai sukelia pastovų venų išsiplėtimą.

Apatinių galūnių venos turi vožtuvus, kurie neleidžia kraujui tekėti iš viršaus žemyn. Įgimtas ar įgytas vožtuvų nepakankamumas nesulaiko atgalinio kraujo tekėjimo, venos persipildo kraujo ir plečiasi.

Išsiplėtę venų mazgai geriau matomi ligoniui stovint, atsigulus venos supliūška, sumazėja. Žmonės, kurių venos išsiplėtusios, dažnai junda buką skausmą kojose, odos niežėjimą, greitą kojų nuovargį. Dėl kraujo apytakos sutrikimo kojų oda su-

Be abejo, kosminiuose laivuose bus kultivuojami ir aukštesnieji naudingi augalai, kaip spėjo Ciolkovskis.

Žmogui yra būtini gyvuliniai baltymai. Tam tikslui patogų kosminiame laive "įkurdinti" žemesnių gyvūnų, kurie sunaudoja nedaug deguonies kaip, pavyzdžiui, moliuskai. Darvinas rašė, kad Ugnies žemėje vietos gyventojai maitinasi moliuskais, grybais ir jūros kopūstais. Juos visus galima kultivuoti ir kosminiame laive. Tiesa, moliuskai lėtai dauginasi, bet galima su savimi į kosmosą pasiimti jų kiaušinių, tam tikru būdu juos sudžiovinti, tuo būdu sumažinant svorį, ir vėliau pagal reikalą tuos organizmus daugininti.

Žinoma, tai toli gražu ne vienintelis būdas aprūpinti kosmonautus. Galimi ir kiti šio klausimo sprendimai. Pirmasis tarybinio kosminio laivo "Vostok" skridimas liudija, kad skridimai į kitus pasaulius darosi visiškai realūs. Medikams ir biologams dabar atsiveria didžiulės perspektyvos žmonijai ruošiantis į kosminių erdvių žygi.

V. Mataitis
(Svyturys)

plonėja, darosi melsva ir vėliau gali išopėti. Atsiradusios opos labai sunkiai gyja, turi blogą kvapą, neretai aplinkiniuose audiniuose ir venose atsiranda uždegiminiai procesai, o užgydytos opos dažnai vėl atsinaujina.

Išsiplėtę venų mazgai gali pratrūkti. Tada ligonis gali smarkiai nukraujuoti. Neretai tokiose venose vystosi uždegimas — tromboflebitas, kurį reikia ilgai ir atidžiai gydyti.

Reguliarūs pasivaikščiojimai, sportas, maudymasis gerina kraujo apytaką kojose, grūdina venų sienelės, padeda išvengti venų išsiplėtimo. Pradėjus vystytis venoziniams mazgams, siūloma bintuoti kojas elastingais bintais, naktimis laikyti kojas kiek aukščiau. Bintas dėdamas nuo kojų pirštų iki kelio sąnario. Vietoj binto galima naudoti elastingas kojines, kurios gaunamos vaistinėse.

Jeigu ligonis turi dirbti stovėdamas, reikėtų stengtis pakeisti profesiją.

Mazgams didėjant ir atsiradus žymesniai negalavimui, taikomas chirurginis gydymas — venų perrišimas ir jų išėmimas, taip pat specialių vaistų suleidimas į išsiplėtusias venas ir jų užakimimas. Gydant injekcijomis, gali venose susidaryti krešulys atitrūkti nuo jų sienelių ir su kraujo srove patekti į plaučius, o nuo to ligonis gali staiga mirti. Nors ši komplikacija labai reta, bet geriau, prieš leidžiant vaistus, perrišti šlaunyje didžiąją poodinę veną ir tik po to gydyti injekcijomis. Venos perrišimo operacija nedidelė ir neskausminga. Blogai patai-

kius į veną ir netyčia suleidus vaistus šalia venos, gali susidaryti sunkiai gyjanti opa. Todėl tokias injekcijas turi atlikti tik prityręs gydytojas — chirurgas.

Įvairūs operatyviniai gydymo būdai ir gydymas injekcijomis neapsaugo nuo ligos pasikartojimų. Po ilgesnio laiko gali vėl susidaryti išsiplėtę venų mazgai, nes negalima iš karto išpiauoti ar užkrešinti visų kojos venų, o pasilikusios venos ar jų šakutės gali vėl išsiplėsti, ir gydymą tenka kartoti.

Gyd. J. Gradauskas
(Mokslas ir Gyvenimas)

Žmogaus Amžius

N. Aukštuolis

Britų mokslininkas, antropologas Dr. Kenneth Oakley, pareiškė, kad beždžionžmogio kaulai, atrasti Centralinėje Afrikoje, rodo, kad jis gyveno 1,000,000 metų atgal.

Praėjusį liepos mėnesį Jungtinių Valstijų mokslininkai skelbė, kad rasti kaulai Tanganjikoje rodo, jog beždžionžmogis gyveno 1,750,000 metų atgal.

Šie beždžionžmogiai toli gražu nebuvo tokie protingi, kaip šių dienų žmogus, bet jie jau sugebėję protauti, naudotis jau šiek tiek tokiomis įrankiais, kaip lazdomis, akmenimis ir t. t.

Galima daleisti, kad dabartinio žmogaus protėviai išsivystė iš žemesnių gyvūnų bent 2,000,000 metų atgal.

Du milijonai metų yra gana ilgas laikas. Bet tik lyginant su mūsų amžiumi. Jeigu žmogus išgyvena 100 metų, tai ir tiek atrodo gana gerai. Bet mažai kas išgyvena 100 metų. Bet 2,000,000

metų yra tik šviesos švystelėjimas lyginant su mūsų žemės amžiumi. Mokslininkai duoda mūsų žemei bent 5,000,000,000 metų.

Tikra žmogaus pažanga, tačiau, padaryta per dar trumpesnį laiką. Beveik visą tą 2 milijonų metų laiką žmogaus vystymasis, pažanga buvo labai lėtas dalykas. Jis gyveno laukinio gyvenimo. Jis buvo tik medžiotojas, maisto ieškotojas. Tikra žmogaus pažanga prasidėjo gal tik kokie 10,000 metų atgal. Bet ir čia dar nebuvo tikro progreso.

Visi moderniškai žmogaus išradimai yra visai neseni dalykai. Tai tik kelių šimtų metų laikotarpio darbas. Patys didžiausi išradimai atlikti tik šiame šimtmečiuje. Dar yra gyvų žmonių, kurie atsimena tuos laikus, kada nebuvo elektros, orlaivių, automobilių, telefono, nekaltant jau apie radiją, televiziją ir kita.

Kaip matome, žmogus išsiskyrė iš laukinių gyvūnų labai neseniai. Tai visai šiuolaikinis gyventojas, lyginant su žemės amžiumi. Žuvis ir daugelis kitų gyvūnų savo amžių skaito šimtais milijonų metų.

Dabar kyla klausimas, ką žmogus atliks per keletą šimtų metų, jeigu jo pažanga kils tokiu tempu, kaip ji

kilo per keletą praėjusių dešimtmečių? Ar bus kada nors prieita galo, kad žmogus nebegalės išrasti ką nors nauja, patobulinti esamus išradimus?

Jeigu kada bus to pasiekta, tai ir paties žmogaus vystymasis sustos. Tik naujos gyvenimo priemonės sudaro sąlygas žmogaus vystymuisi. Darbas, galvojimas, kova yra žmogaus vystymosi pagrindas.

Baigiant galima prisiminti dar sekantį dalyką: žemė nėra tiek sena, kaip visas žvaigždynas, gelaktika. Ji yra tik naujagimė, lyginant su žvaigždėmis, saulėmis, kurios užpildo mūsų dangų naktį. Taigi, žmogaus egzistencija darosi dar trumpesnė.

DETROIT. — Ant Detroit upės, laike Silver Cup Regatos, užsimušę pasauliniai išgarsėjęs Kanados laivelio lenktynių sportininkas Bob Hayward, kuomet jo laivelis išėjo iš kontrolės.

Jis buvo tik 33 metų amžiaus.

MONZA, Italija. — Automobilių lenktynėse čia žuvo vokiečių sportininkas baronas Wolfgang von Trips, kuomet jis neteko kontrolės ir įvažiavo į minią žmonių. Žuvo ir 11 žiūrovų.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Primam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selck Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 85 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: L.E. 4-7551

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

A. R. LESAZAS

Vertė J. URBSYS

Draugystės Jėga

Ištrauka iš romano "Šluobas Velnias"

(Tąsa)

— Taip, senjora, — atsakė jis tvirtai. — Toks draugas, kaip Mendosa, reiškia man daugiau, negu jūs manote. Jei jūs galėtumėt įsivaizduoti, kokias švelni ir kokios stipri yra mūsų draugystė, tai jums paaiškėtų visas baisumas padėties, į kurią aš patekau. Donas Fadrikė nieko nuo manęs neslepia. Į mano reikalus jis žiūri kaip į savo. Niekas, kas mane liečia, nėra jam svetima. Žodžiu, aš jo širdyje užimu tiek pat vietos, kaip ir jūs.

Ak, jeigu jūs norėjote man laimės, tai reikėjo atverti širdį anksčiau, — tada, kai aš dar nebuvau taip stipriai susidraugavęs su donu Fadrikė. Tuomet laimingas, kad jums patinku, būčiau žiūrėjęs į Mendosą tik kaip į savo priešininką. Mano širdis būtų buvusi atsargi ir neatsiliepusi į jo draugystę, ir aš neturėčiau šiandien to nieku neatlyginamos dėkingumo skolos, kurią jam turiu. Tačiau dabar, senjora, per vėlu: aš prisiėmiau visą tą gerą, kurio jis man tiek daug padarė, aš pasidaviau jausmui, kuris mane traukė prie jo: dėkingumas ir draugystė riša mane, žiauriai versdami atsiskirti nuo garbingo likimo, kurį jūs man siūlot.

Čia donja Teodora, kurios akys buvo pilnos ašarų, ėmė, išsitraukus nosinaitę, jas šluostyti. Toledietis, tai pamatęs, susigraudino. Jo tvirtumas susvyravo. Chuanas pajuto, kad dar valandėlė, ir jis nežinia ką gali padaryti.

— Sudie, senjora, — tarė jis tada drebančiu nuo susijaudinimo balsu. — Jei noriu išlikti padoriu žmogum, turiu bėgti nuo jūsų. Aš negaliu pakelti jūsų ašarų; jos yra man per daug pavojingos. Išeinu ir daugiau niekad jums nebesirodysiu. Visą gyvenimą raudosiu, praradęs laimę, kurią paaukoti verčia mane nenumaldoma draugystė.

Tai taręs, jis pasišalinęs, stengdamasis galutinai nepalūžti.

Sifuentesos našlė pasiliko begalės neiškių jausmų apimta. Jai buvo gėda, kad išpažino savo meilę žmogui, kurio neįstengė prieš savęs pririšti. Tačiau, neturėdama jokių abejonių dėl jo meilės ir aiškiai matydama, jog tik draugystės jausmai privertė jį atsiskirti nuo pasiūlytos jam rankos, donja Teodora

buvo tokia protinga, jog, užuot išsivedusi, ji gėrėjosi ta reta draugyste. Bet kadangi žmogus negali nesuskrimsti, kai įvyksta kas nors ne taip, kaip norėtum, tai donja Teodora nusprendė dar rytojau dieną išvykti į kaimą savo sielvarto prasklaidyti arba, tikriau tariant, jo padidinti, nes vienatvė, kaip žinia, melė veikia stipriai, negu silpnina.

Donas Chuanas, neradęs Mendosos namie, užsidarė kambarį, norėdamas laisvai atsiduoti širdies skausmui. Po to, ką buvo padaręs savo draugui, jis manė turįs teisę bent apdūsauti savo likimą. Tačiau donas Fadrikė greit nutraukė jo mintis. Pamąsęs iš veido, kad donas Chuanas serga, jis pradėjo taip juo rūpintis, kad tas, draugui nuraminti, buvo priverstas pasakyti, jog jam, be poilsio nieko daugiau nereikia. Mendosa tuoj išėjo iš kambario, norėdamas duoti savo draugui pasilsėti; bet išėjo toks liūdnas, kad toledietis dar smarkiau pajuto savo nelaimę.

— Ak dangau, — tarė jis mintyse, — kodėl prireikė, kad gražiausioji pasaulyje draugystė pasidarytų man viso gyvenimo nelaimė?

Kitą rytą donas Fadrikė, dar neatsikėlęs iš lovos, gavo žinią, jog donja Teodora išvyko su visais tarnais į dvarą, kurį turėjo Viljarealyje, ir jog atrodo, kad jinai nežada greit iš tenai sugrįžti. Toji naujiena prisilėgė jį ne tiek todėl, kad mylinčiai širdžiai sunku iš viso būti toli nuo to, ką myli, kiek dėl to, kad ji išvažiavo slapčia nuo jo. Kad ir nežinodamas, ką apie tą įvykį galvoti, jis priėmė jį kaip blogą ženklą.

Donas Fadrikė atsikėlė ir jau rengėsi eiti pas draugą sužinot, kaip jo sveikata, o taip pat papasakot jam apie gautą žinią. Bet, nebaigus dar jam taisyti, į kambarį įėjo donas Chuanas, sakydamas:

— Užsukau jūsų nuraminti. Šiandien jaučiuos gana gerai.

— Ta gera naujiena, — atsakė Mendosa, — kiek švelnina man ir blogąją, kurią ką tik gavau.

Toledietis paklausė, kokias ta blogąją naujieną. Donas Fadrikė, isakęs tarnams palikti juos kambaryje vienu, tarė savo draugui:

— Donja Teodora išvyko šį rytą į kaimą ir žada, matyt, pasilikti ten ilgai. Mane

stebina tas išvykimas. Kam reikėjo slėpti jį nuo manęs? Ką jūs manote apie tai, done Chuanai? Čia kas nors negerai.

Saratė nepasakė, ką jis apie tą įvykį galvojo. Jis tik ėmė įtikinėti doną Fadrikę, kad donja Teodora galėjusi išvykti į kaimą be jokios ypatingos minties ir kad tikriausiai nesą dar pagrindo dėl to ką nors blogo manyti. Tačiau Mendosa, kurio nenuoramino draugo išvedžiojimai, nutraukė jį, sakydamas:

— Visos tos kalbos neįstengs išsklaidyti įtarimo, kuris mane apėmė. Gal kartais aš netyčia padariau ką nors, kas donjai Teodorai nepatiko? Gal ji, norėdama nubausti, apleidžia mane, nepasakiusi net, kuo esu jai nusiskaltęs. Šiaip ar taip, aš turiu sužinoti, kaip iš tikro yra. Jojam, done Chuanai, pas ją, aš liepsiu pabalnoti arklius.

— Patariu jums, tarė toledietis, — joti vienam; aiškintis bus geriausia be liudininkų.

— Donas Chuanas tai ne koks pašalinis žmogus, — tarė donas Fadrikė. — Donjai Teodorai juk ne paslaptis, kad jūs žinote viską, kas dedasi mano širdy. Jinai jus gerbia ir jūs anaipol man nesukliudysit, vykdamas kartu, o priešingai, padėsite man palenkti ją savo pusėn.

— Ne, done Fadrikė, — atsiliepė Saratė, — iš mano vykimo naudos jums nebus. Jokite vienas. Labai jus prašau!

— Ne, brangusis done Chuanai, — spyrėsi Mendosa, — dviem bus geriau. Galite juk padaryti man tą malonumą, kaip draugas.

— Kam taip žmogų priverčiau? — sušuko toledietis su skausmu balse. — Kodėl jūs reikalaujate iš draugo, kad padarytų tai, ko jis neturi daryti?

Tie žodžiai, kurių reikšmės donas Fadrikė nesuprato, o taip pat ir statusas, su kuriuo jie buvo pasakyti, padarė jam keistą įspūdį. Jis įdėmiai pasižiūrėjo į draugą ir tarė:

— Done Chuanai, ką tai reiškia? Baisus įtarimas ateina man į galvą. Kalbėkite — neprievartaukite savęs ir nekankinkite manęs. Pasakykite aiškiai, kodėl jūs nenorite vykti kartu su manim?

— Tikros priežasties aš nenorėjau jums sakyti, — atsakė toledietis, — bet jeigu jūs jau privertėt mane prisitarti, tai daugiau negaliu slapstyti. Mielasis done Fadrikė, mudu visą laiką džiaugėmės tuo, kad kas vienam patinka, tas patinka ir kitam. Liaukimės tuo džiaugėsi, nes patikimo vienodumas pasidarė per didelės.

Broožai, pakerėję jus, nepasigailėjo ir manęs. Donja Teodora...

— Nejaugi jūs būtumėt mano konkurentas? — pertarė jį pabaldamas Mendosa.

— Lig tik įsitikinau, kad myliu, — atsakė donas Chuanas, — ėmiau su tuo jausmu kovoti. Pirmiausia lioviausiu lankęs Sifuentesos našlę. Jūs gi pats tai žinot. Kiek kartų mane už tai barėt. Jei ir negalėjau savo aistros nuveikti, tai bent laikiau ją pažabojęs. Tačiau vakar toji dama atsiuntė žmogų pranešti, kad norinti su manim pasikalbėti. Aš nuvykau. Ji paklausė mane, kodėl aš jos, kaip matyti, vengias. Sakiau taip, sakiau kitaip, bet ji nė vienu iš mano pasiaiškinimų nenorėjo tikėti. Tada man neliko kito, kaip pasakyti teisybę. Maniau, kad, sužinojusi viską, ji pritaris mano nusistatymui jos nelankyti. Tačiau keista mano likimo užgaida... Bet, ar sakyti jums? Taip, Mendosa, pasakyti turiu jums viską. Pasirodė, kad Teodora myli mane.

Kad ir koks švelnus bei santūrus buvo donas Fadrikė, tačiau neištvėrė: jis taip įsiuto, išgirdęs tuo žodžius, kad, pertraukęs savo draugą, sušuko jam:

— Gana, done Chuanai! Ką toliau pasakoję tą baisų dalyką, smeikit geriau iš karto durklą man į krūtinę. Maža to, kad prisipažįstate, jog pats esate mano priešininkas, jūs man dar pranešat, kad ir ji taip pat jus myli. Teisingasis dangau. Kokį dalyką jūs drįstate man sakyti! Jūs pernelyg žiauriai norite išbandyti mūsų draugystę! Bet ką aš čia dar kalbu apie draugystę? Jūs jau sulaužėt ją, išauginęs savo širdyje klastos pilną jausmą, apie kurį ką tik pasisakėt. Kaip baisiai aš klydau! Maniau, kad jūs esate kilnus ir didžios dvasios žmogus, o jūs pasirodėt šiaudinis draugas, jei galėjote pulti į tokią meilę, kuria žinojot įžeisiant mane. Aš pritrinktas to netikėto smūgio. Jis man tuo skaudesnis, kad smogtas tokios rankos...

— Būkit teisingesnis man, — savo ruožtu pertarė jį toledietis, — pakantraukite valandėlę. Aš anaipol nesu jums šiaudinis draugas. Išklauykite mane, ir jūs pats pasigailėsite išvadinęs mane tokiu biuriu žodžiu.

Čia jis išdėstė viską, kaip buvo: kaip Sifuentesos našlė pasisakė jį mylinti, kaip pakliau stengėsi įtikinti, kad jis be jokių skrupulų pasiduotų savo aistrai. Jis atpasakojo jam, ką pats po to jai kalbėjo. Išgirdęs, kaip tvirtai laikėsi jo draugas su donja Teodora, donas Fadrikė pa-

juto, jog apėmęs jį pyktis slūgsta.

— Žodžiu, — užbaigė donas Chuanas, — draugystė nugalėjo meilę, aš atsisakiau nuo donjos Teodoros. Ji pravirko iš apmaudo, ir temato dievas, kad man nelengva buvo atlaikyti jos ašaras. Aš dar iki šiol drebu, prisimindamas jas ir pavojų, į kurį buvau patekęs. Man atrodė, kad aš elgiuosiu per žiauriai, ir kelias akimirkas, Mendosa, mano širdis buvo jums neištikima. Tačiau aš nepasidaviau silpnybei ir greit pasišalinu. Tai mane išgelbėjo nuo pražūties, į kurią tos ašaros buvo beįtraukiančios. Tačiau išvengti vieną kartą pavojaus, tai dar ne viskas. Ateityje jis gali vėl pasikartoti. Man reikia kuo greičiausiai iš čia bėgti. Aš nenoriu daugiau rodytis Teodorai. Ar po to visko jūs, done Fadrikė, vis dar tebekaltinsit mane nedėkingumu ir veidmainybe?

— Ne, — atsakė Mendosa, apkabindamas savo draugą, — dabar matau, kad jūs niekuo nedėtas. Mano akys praregėjo. Prašom atleisti neteisingą mano priekaištą: jį padarė įsimylėjęs žmogus, matydamas, kad atimamos jam paskutinės viltys. Ak, kaip aš nesupratau iš karto, kad donja Teodora, dažnai jus matydama, negalėjo nepamilti jūsų, negalėjo nepasiduoti žavesiui, kurio jėgą juk pats ant savęs esu patyręs. Jūs esate tikras draugas. Už savo nelaimę aš kaltinu dabar vien tik likimą, ir ne tik kad jokios neapykantos jums neturiu, bet dar jaučiu, jog mano meilė jums didėja. Juk reikia tik pagalvoti! Jūs atsisakote dėl manęs donjos Teodoros! Jūs darote tokią didelę auką mūsų draugystei! Ir aš to neįvertinsiu? Jūs trąmdote savo meilę, o aš žiūrėsiu į tai, nē nemėgin-damas nugalėti savosios! Ne! Į jūsų kilnumą, done Chuanai, aš privalau atsakyti tuo pačiu. Netramdykit daugiau savo jausmo! Veskite Sifuentesos našlę! O mano širdis tegul sau aimanuoja, jei nori! To jūsų karštai prašo Mendosa.

— Prašykit neprasykit, — atsakė Saratė, — iš to nieko nebus. Prisipažįstu, kad degte degu jai, bet jūsų ramybė yra man brangesnė už savo paties laimę.

— O Teodoros ramybė, — tarė donas Fadrikė, — yra jums niekai? Neapgaušime kime patys savęs: jos meilė jums nulemia viską. Kad ir kur pabėgtumėt nuo jos, kad ir kaip toli, norėdamas man ją užleisti, nusidangintumėt kanlūntis be jos, man nuo to geriau nebus. Jei aš nesugebėjau patikti donjai Teodorai iki šiol, tai ir niekad jai nepatiksiu. Dangus, matyt,

ta laimę yra jums vienas palikęs. Jinai pamilo jus iš pirmo pamatymo. Jos prigimtis traukia ją prie jūsų. Vadinausi, be jūsų laiminga ji nebus. Priimkite tad ranką, kurią jinai jums tiesia. Išpildykite jos norą ir patenkinkite savąjį. Mane gi palikite su skausmu vieną: kam turi kentėti trys žmonės, kai visą likimo rūstį gali vienas paimti ant savo pečių.

Abu draugai ir toliau aukojosi vienas antram, ir nė vienas nenorėjo būti blogesnis už kitą. Dėl to jie net primiršo ir meilę. Juodu visai liovėsi kelias dienas kalbėję apie Teodorą. Jie net nedrįso daugiau minėti jos vardo. Bet kol Valensijos šitaip draugystė stelbė meilę, pastarąjį, it norėdama atsigausti, pagriebė kitur į savo rankas vairą ir pareikalavo pilno paklusnumo.

Donja Teodora, užsidiariusi Viljarealio dvare, kuris buvo prie pat jūros, galvojo vien tik apie meilę. Donas Chuanas jai nėjo iš galvos. Ji vis dar nebuvo nustojusi vilties ištekėti už jo, nors atrodė, kad po to, ką jis prikabėjo jai apie savo draugystę su donu Fadrike, pagrindo lyg ir nebuvo likę.

Kartą, saulei nusileidus, donja Teodora išėjo pasi-vaikščioti su kambarine prie jūros ir pamatė valtį, plaukiančią tiesiai į krantą. Jai pasirodė, kad valtyje sėdi septyni ar aštuoni įtartinos išvaizdos vyrai. Prisižiūrėjęs geriau, ji suprato, kad jie visi su kaukėmis. Ir iš tikrųjų visi jie buvo kaukėti ir turėjo špagas bei durklus prie šonų.

Donja Teodora nušiuropo nuo vienos jų išvaizdos. Nelaukdama nieko gero iš tokių, jinai, lig tik pastebėjus, jog jie ruošiasi lipti į krantą, pasuko greit atgal į dvarą. Toldama ji vis atsigręždavo pažūrėti. Pamačiusi, kad, išlipę į krantą, jie ima ją vyti, ji pasileido bėgti, kiek tik kojos neša. Toli gražu nebūdama tokia vikri, kaip Atalanta, donja Teodora nebesuspėjo įpulti į rūmus — greitai ir stiprius vyrai pačiupo ją prisiviję prie pat vartų.

Dama su savo palydove pradėjo smarkiai šaukti. Be matant atbėgo keli tarnai. Pamatę, kas darosi, jie sukėlė ant kojų visą dvarą. Sukruto donjos Teodoros šeimininkščiai, apsiginklavę šaukėmis ir vėzdais. Tuo tarpu du stipriausi vyrai iš kaukėtųjų būrio paėmė ant rankų poniją ir jos palydovę ir, nepaisydami jų priešinosi, nusinešė jas prie valtės. Kiti stojo gintis nuo šeimininkščių, kurie ėmė gana smarkiai juos spausti. Kova buvo ilga, bet karštieji, sėkmingai atlikę, ką buvo

sumanę, ėmė pagaliau atsiumsdami trauktis. Ir buvo jau pats laikas jiems tai daryti, nes, dar nespėjus vieniems sulipti atgal į valtį, iš Valensijos pusės pasirodė keturi ar penki raiteliai, drožę, kiek tik arkliai įkerta, matyt, donjai Teodorai į pagalbą. Išvydę tai, pagrobėjai greit atsistūmė nuo kranto ir nuplaukė. Kad ir kaip skubėję, raiteliai atėjo per vėlai.

Tai buvo donas Fadrikė ir donas Chuanas. Gavęs tą dieną laišką su žinia iš tikrųjų šaltinių, jog Alvaras Ponsas, atvykęs į Majorikos salą, įsitaisė vienišybę laivą ir, pasitalkinęs dvejetą dešimčių nutruktgalvių, ruošiasi pagrobti Sifuenteso našlę, lig tik ji bus atvykusi į savo dvarą; donas Fadrikė pranešė tuoj viską tolediečiui, ir juodu, nieko nelaukdami, išėjo, pasiėmę tarnus, į Viljarealį išpėti apie tai donją Teodorą. Jie iš tolo pamatė, kad jūros krante subėgę gana daug žmonių, kurie, atrodė, mušasi vieni su kitais. Įtarę, kad tai ir bus tas užpuolimas, apie kurį jie buvo gavę žinių, donas Fadrikė su donu Chuanu ėmė dar labiau varyti arklus, kad kaip nors galėtų užbėgti donui Alvarui už akių. Nors ir labai jie skubėjo, tačiau atvykę tesuspėjo būti pagrobimo liudininkais.

Alvaras Ponsas tuo tarpu jau tolo su savo grobiu nuo kranto, patenkintas, kad jo drąsus žygis taip puikiai pavyko. Valtis yrėsi į laukiantį jūroje nedidelį ginkluotą laivą. Negali būti didesnio skausmo už tą, kuris apėmė Mendosą ir doną Chuaną. Juodu keikė praeiksmiais doną Alvarą ir dejavo, tačiau jų dejonės buvo tiek pat graudžios, kiek ir bergždžios. Teodoros šeimininkščiai, tokio gražaus pavyzdžio paskatinti, taip pat nešykstėjo aimanų. Visa pakrantė aidėjo, klyksmais. Pyktis, sielvartas ir nusiminimas sklido nelemtaisiais krantais. Elenos pagrobimas nebuvo sukėlęs tokio siaubo Spartos karaliaus dvare, kaip šis.

Jei donjos Teodoros tarnai ir negalėjo sutrukdyti jos pagrobimo, tai jie vis dėlto taip narsiai priešinosi, jog dalis Alvaro Ponso žmonių smarkiai nukentėjo. Tarp sužeistųjų buvo vienas, kurio žaizda pasirodė tokia sunki, jog, negalėdamas pabėgti kartu su kitais į savo valtį, jis liko leisgyvis gulėt pajūryje ant smėlio.

Atsirado žmonių, kurie jį pažino. Tai buvo dono Alvaro tarnas. Kadangi apžiūrėjęs paaiškėjo, kad jis dar kvėpuoja, tai viljarealiečiai nunešė jį į rūmus ir ėmėsi

visų priemonių jam atgaivinti. Tai galiausiai ir pavyko, nepaisant to, jog sužeistasis buvo nustojęs daug kraujo ir jautėsi labai slipnas. Norėdami sužinoti, kur jo ponas išvežė donją Teodorą, donas Fadrikė su donu Chuanu pažadėjo jam, jeigu jis viską papasakos, gydyti jį ir neatiduoti į teisingumo rankas.

Tas pažadas patiko sužeistajam, nors jo būklė mažai tegalėjo duoti jam vilčių pasinaudoti juo. Sukaupęs tad paskutines jėgas, jis silpnu balseliu patvirtino žinią, kurią donas Fadrikė buvo gavęs iš kitų šaltinių. Prie to jis dar pridūrė, kad donas Alvaras turėjęs sumanymą nusivėžti Sifuenteso našlę į Sasari, Sardinijos saloje; ten, mat, gyvenęs įtakingas jo giminė, galys suteikti jam saugų prieglobstį.

Šitas parodymas pakėlė Mendosai su tolediečiu nuotaiką. Jie paliko sužeistąjį pilyje. Ten jis po kelių valandų ir mirė. Patys gi išėjo atgal į Valensiją, galvodami, kokių žygių reikėtų jiems griebtis toliau. Jie nusprendė vykti ieškoti savo bendro priešininko ten, kur jis buvo numatęs pasislėpti. Abu jūnikai ėmė sėdėti Denijoje be palaidos j laivą ir išplaukė į Puerto de Maoną su viltimi, kaip nors iš ten nusigauti į Sardinijos salą. Ir tikrai, tik spėję atvykti į Puerto de Maoną, jie išgirdo, jog vienas burinis laivas su prekėmis, skirtomis Kaljariui, tuoj pat išvyksta į tą vietą. Juodu pasinaudojo ta proga.

Išplaukiant vėjas pūtė kuo palankiausias, tačiau po kokių penkių ar šešių valandų jis visai nurimo, o naktį pūtė iš priešingos pusės. Lavui teko tad laviruoti, lūkuriojant geresnio vėjo. Taip praslinko trys dienos. Ketvirtą dieną, apie antrą valandą popiet, jie pamatė kitą laivą, plaukiantį visomis būrėmis tiesiai į juos. Iš karto jie pamanė, kad tai bus irgi koks prekybinis laivas, bet, kai išvydo, jog, priplaukęs per patrankos šūvį, jis jokios vėliavos nekelia, suprato, kad tai piratų laivas.

Jie nesuklydo. Tai buvo piratai iš Tuniso. Jie manė, kad tie krikščionys pasiduos jiems nesipriešindami. Pamatę, betgi, kad jie nuleidžia savo bures ir suka patranką į jų pusę, jie suvokė, jog reikalas bus rimtesnis, negu iš karto pagalvojo. Tada ir jie sustojo, nuleido bures ir pasirodė mūšiu.

Laivai pradėjo vienas kitą apšaudyti iš patrankų, ir atrodė, kan krikščionys ima jau viršų. Tačiau per patį mūšio įkarštį pasipainiojo naujas korsarų laivas. Tas buvo iš Alžyro ir turėjo didesnį ir geriau apginkluotą laivą, nekaip tie. Alžyrie-

čių laivas stėjo į tunisiečių pusę ir, priplaukęs visomis būrėmis prie ispanų, atidarė savo ruožtu ugnį į juos.

Tai pamatę, krikščionys nuleido rankas. Jėgos pasidarė per daug nelygios, ir jie liovėsi šaudę. Tada į alžyriečių laivo paskuigalį išėjo vergas ir ispaniškai apskelbė krikščionims, kad jie, jeigu nori išlikti gyvi, turi savo laivą sukėti į Alžyrą. Po to vienas turkas, laikęs rankose žalias taftos vėliavą, nusėta persipynusių sidabrinių pusemėnulių, pamojavo ją. Krikščionys, tardami, kad bet koks jų priešinimasis būtų beprasmiškas, nebesigynė. Juos apėmė tas skausmas, kurį jaučia laisvi žmonės, patekdami į vergiją. Laivo savininkas, bijodamas supykdyti delsimu barbariškus nugalėtojus, nuėmė nuo paskuigalio vėliavą, įsoko su keliais jūreiviais į valtį ir nuplaukė pasiduoti Alžyro piratams.

Pastarųjų kapitonas nusuntė dalį savo kareivių apžiūrėti ispanų laivo, tai yra išgrobti iš jo viską, kas po ranka pakliūs. Tuniso piratų kapitonas įsakė saviesiems padaryti tą patį. Tuo būdu visi nelaimingojo laivo keleiviai buvo bematant nuginkluoti ir iškrėsti, o paskui perkelti į alžyriečių laivą. Ten abu piratų kapitonai pasidalino jais, mesdami burtus.

Kad bent Mendosa su savo draugu būtų pakliuvę pas vieną katrą iš tų dviejų plėšikų, — vis jau jiems krūvoje būtų smagiau buvę. Nelaisvės grandinės nebūtų atrodžiusios tokios sunkios, velkant jas abiem kartu. Tačiau likimas, norėdamas, kad jie patirtų visą jo rūstį, atidavė doną Fadrikę Tuniso, o doną Chuaną Alžyro piratams. Išivaizduokite, koks buvo jų nusiminimas, kai jie suprato, jog tenka skirtis. Jie puolė piratams po kojų, maldaudami, kad tie paliktų juodu pas katrą nors vieną iš jų. Nebuvo betgi pasauly-

je tokių jaudinančių scenų, kurios galėtų paveikti žiaurias tų plėšikų širdis. Jie liko nepermaldaujami. Priešingai, manydami, jog tuodu belaisviai yra žymūs žmonės ir jog už tokius galima bus gauti didelį išpirką, korsarai nusprendė kaip tik vienas pasiimti vieną, o kitas — kitą.

Mendosa su Sarate, suprato, jog tos širdys nežino, kas tai yra gailėstis, pažūrėjo vienas į antrą, išreikšdami akimis visą apėmusį juos sielvartą. O kai grobis liko padalytas ir Tuniso korsarai pasinešė su visais laimėtaisiais belaisviais į savo laivą, draugai manė, kad jų širdys, neišlaikiusios skausmo, plyš. Mendosa priėjo dar prie tolediečio ir, apkabinęs jį, tarė:

— Vis dėlto mums tenka skirtis! Kokia baisi dalia! Negana to, kad įžūlus grobkas lieka nenubaustas, mes net negalime kartu skųstis ir aimanuoti. Ak done Chuanai, kuo mudu nusikaltome dangui, kad jo rūstis mus taip užgriuvo?

— Neieškokite per toli mūsų nelaimių priežasties, — atsiliepė donas Chuanas. — Aš vienas čia esu kaltas. Mirtis dviejų žmonių, žuvusių nuo mano rankos, kad ir kokia atleistina mirtingųjų akims atrodytų, bus, be abejo, užrūtinusi dangų. Jis ir jus baudžia, kam susidraugavot su jo teisingumo persekiojamu nusikaltėliu.

(Bus daugiau)

AIRIJOJ ŽUVO 83 ORLAIVIO NELAIMEJ

SHANNON, Airija. — Amerikiečių orlaivis DC-6 nukrito į Shannon upę ir užmušė 83 asmenis, daugiausia vokiečius fermerius su šeimomis.

Orlaivis tuojaus nukrito po pasikėlimo skristi į Kanadą, New Yorką ir Čikagą.

Nelaimės priežastis dar neišaiškinta.

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams. Telefonas EM. 6-4183

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-6917

Torontiečių Kronika

Lankėsi Amerikoje

Draugai A. Pažerienė ir J. Rožukas lankėsi Jungtinėse Valstijose ryšium su J. Rožuko švogerio J. Čebatausko laidotuviemis Hartforde, Conn.

Buvo užvažiuavę pas rochesteriečius.

Viešėjo Kanadoje

Rochesterietė M. Baltakienė viešėjo Toronte pas draugus ir drauges. Aplankė visą eilę pažįstamų torontiečių.

Draugė Baltakienė yra Liaudies Balsu skaitytoja.

Rep.

Padėka

Šiuomi noriu išreikšti padėką mano geriesiems draugams torontiečiams, kurie man lankantis Toronte taip nuoširdžiai ir draugiškai mane vaišino.

Pirmučiausia ačiū A. A. Gužauskams, pas kuriuos pirmiausia apsisistojau ir pradėjau viešėti. Taip pat ačiū ir kitiems, pas kuriuos buvau pakviesta ir taip maloniai vaišinama, tai yra: H. Dabravolskienei, Antanavičiams, Ramanauskams, Kuisiams, Rukams ir Jasiūnams. Ypač Jasiūnai net per kelias dienas mane vaišino savo gražiame vasarnamyje.

Dar kartą ačiū visiems mano draugams torontiečiams.

Baltakienė
Rochester, N. Y.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Laikė praėjus savaitės gražiausiai su parama Liaudies Balsui atsiliespė iš Floridos LB draugai ir draugės. Draugas J. Davidonis, iš St. Petersburgo, Floridos, rašo: "A.L.D.L.D. 45-ta kuopa sveikina Liaudies Balsą ir jo skaitytojus su \$50.00 aukų savaitraščio paramai. 45-ta kuopa bei jos nariai trokšta, kad Liaudies Balsas būtų galingas darbo žmonių reikalų gynime".

P. V. Gasper, Grand Rapids, Mich., prisiuntė LB paramai \$5.00 aukų.

P. Kisieliene, Montreal, prisiuntė nuo J. Brundzos atnaujintą prenumeratą į Lietuvą.

A. Daukantas, Toronto, pridavė nuo J. Barčo dėl LB

vasarinės paramos \$5.00 aukų.

S. Rogers, Toronto, atsiunaujdamas prenumeratą, paaukojo \$1.00.

P. M. Smalstis, Ludington, Mich., užrašė naują prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo \$1.00.

M. Puriene, Toronto, pridavė atnaujintą prenumeratą.

J. Jakob, Vancouver, B. C., atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo \$1.50.

Geo. Zilinskas, Worcester, Mass., prisiuntė atnaujintą prenumeratą ir paaukojo \$5.50.

P. Mockaitis, Toronto, pridavė atnaujintą prenumeratą, kurių tarpe vieną J. Berškio atnaujintą į Lietuvą.

W. Kurila, Raith, Ont., pakeisdamas antrąją paaukojo \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

Kodėl Plaukai Pražyla?

Plaukų žilimas yra fiziologinis reiškinys, atsirandantis tarp 40-50 m. amžiaus ir iš lėto progresuojantis.

Paprastai plaukai turi tam tikrą spalvą, kuri priklauso nuo juose esančio pigmento. Slenkant metams, pigmento plaukuose mažėja, o oro pūslelių gausėja, ir plaukai pradeda žilti. Išnykus pigmentui, oro pūslelės, stipriai lauždamos šviesą, suteikia plaukams pilkai sidabrinį atspalvį, kuris paprastai ir išlieka iki gyvenimo pabaigos.

Plaukų pražilimo mechanizmas dar nėra pilnai išaiškintas. Kartais pražyla jau

ni žmonės, ir toks pražilimas vadinamas priešlaikiniu. Tokiais atvejais reikia atkreipti dėmesį į bendrą organizmo, ypač nervų sistemos, stiprinimą. Reikia vartoti vitaminus B1, B2, B6 pp. Tyrimai su gyvuliais parodė, kad plaukai gali pradėti žilti trūkstant organizme pantotėninės rūgšties — vitamino B3 ir paraaminobenzoinės rūgšties — vitamino B1 arba sutrikus skydliaukės veiklai.

Prieš kelerius metus buvo pastebėta, kad, gydant paraaminobenzoinę rūgštimi ligočius, sergančius tuberkulioze, žili plaukai tamsėjo. Todėl paraaminobenzoinę rūgštis buvo pavadinta vitaminu

prieš žilimą. Kasdien vartojant nuo 6 iki 20 g. minėtosios rūgšties, pradėję žilti plaukai ima tamsėti. Todėl prieš ankstyvą plaukų žilimą profilaktiškai reikia vartoti minėtųjų vitaminų turtingą maistą.

Vitamino B1 yra mielėse, grūdų, ypač ryžių, gemaluose ir jų kevaluose. Pantotėninės rūgšties, paraaminobenzoinės rūgšties ir kitų B grupės vitaminų yra mielėse, kepenyse, grybuose, grūduose, inkstuose, širdies raumenyje silkėje, laišioje, menkėje, jautienoje, veršienoje, kukurūzuose. Pantotėninės rūgšties dar yra žirniuose, meduje. Per dieną žmogui reikia 5-10 mg pantotėninės rūgšties. Ji gerai veikia priešlaikinio pražilimo atvejais.

Fiziologiškai pražilusiu plaukų spalvai pakeisti vartojamas dažymas.

Gyd. S. Miškinytė

Nikelio Kasėjai Vėl Susikirto Tarpusavyje

SUDBURY. — Praėjusį sekmadienį čia vėl įvyko nemažas susikirtimas tarp nikelio kasėjų. Policija panaudojo ašarines bombas malšinimui.

Lokalo lyderis Gillis norėjo padaryti savo pranešimą, bet nebuvo leidžiama centro atstovams tarti žodį. Gillio opozicionieriai pradėjo protestuoti ir kilo triukšmas ir peštynės.

Gillis aiškina, kad jis nenorėjo leisti centro atstovams kalbėti, kadangi jis norėjęs išduoti savo raportą netrukdomai.

Kalbėdamas per televiziją jis aiškiai pasakė, kad lokalas vedamas į plieno darbininkų uniją. Dėl to ir verda kova, nes atsiranda tam didelė opozicija narių tarpe.

RAGINA GINTI RYTŲ VOKIETIJĄ

BERLYNAS. — Minint penkių metų sukaktį, kai Adenauerio vyriausybė neteisėtai uždarė Vokietijos komunistų partiją, kompartijos pirmasis sekretorius M. Reimanas kalbėjo per Rytų Vokietijos televiziją. Jis ragino Vakarų Vokietijos darbininkus nesekti Adenauerį, kuris ginkluoja Vakarų Vokietiją atominiu ginklu.

Dabar labai svarbu, Reimanas kalbėjo, kad iš pagrindų pasikeistų politinis federatyvinės respublikos kursas, ryžtingiau kovoti prieš militarizmą, ginti Rytų Vokietiją — pirmąją Vokietijos darbininkų ir valstiečių valstybę.

Patyręs Tinkuotojas

Visokių rūšių tinkavimas iš vidaus ir lauko ir naujų lubų

Telefonas: RO. 6-3026
Toronto

Namų Dažytojas

Iš vidaus ir iš lauko Zema kaina —

Aukšta kokybė

Veltui apkaivavimas

CL. 5-6451
Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)
Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paėina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akiniu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Akių ir Akiinių
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po pietų uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5181
Toronto